

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра фінансового менеджменту та фондового ринку

Допущено до захисту
завідувачка кафедри

(підпис)
“ ____ ” _____ 2024 р.

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА
на здобуття освітнього ступеня бакалавра зі спеціальності
072 Фінанси, банківська справа та страхування
за освітньо-професійною програмою
Фінанси, фінансовий менеджмент та страхування

на тему: **«Лізингові послуги банків та проблеми їх розвитку в Україні»**

Виконавець:

студентка ЦЗВФН

Заінчковська Анастасія Олегівна

/підпис/

Науковий керівник:

к.е.н., старший викладач

Домбровська Софія Олексіївна

/підпис/

ОДЕСА – 2024

ЗМІСТ

Вступ	3
Розділ 1. Теоретичні засади лізингових послуг	6
1.1. Сутність та значення лізингових послуг як фінансової категорії	6
1.2. Види лізингових послуг, їх характеристика	15
1.3. Нормативно-правове регулювання лізингової діяльності в Україні	20
Розділ 2. Аналіз сучасного стану лізингових послуг в Україні	27
2.1. Тенденції розвитку ринку лізингових послуг в Україні	27
2.2. Оцінка фінансово-економічного стану ТОВ «ОТП ЛІЗИНГ»	33
2.3. Аналіз лізингових послуг ТОВ «ОТП ЛІЗИНГ»	40
Розділ 3. Шляхи удосконалення лізингових послуг в Україні	46
3.1. Перспективи впровадження в Україні зарубіжного досвіду з розвитку лізингових послуг	46
3.2. Пропозиції з удосконалення лізингової діяльності в Україні	57
Висновки	63
Список використаних джерел	67
Додатки	71

ВСТУП

Актуальність теми роботи. Лізинг посідає друге місце за обсягом інвестицій у світовій економіці після банківського кредитування. Дана фінансова послуга відіграє вирішальну роль у підвищенні конкурентоспроможності підприємства, покращенні якості послуг, зростанні ефективності виробництва та, зрештою, зміцненні позицій підприємства як на внутрішньому, так і на міжнародному ринках. Розвиток ринку лізингових послуг в Україні можна пояснити його функцією альтернативи традиційним банківським кредитам, пропонуючи ефективний засіб для підприємств у всіх секторах економіки для оновлення свого основного капіталу і технологій. Однак ринок лізингових послуг банків в Україні все ще перебуває на стадії формування та під впливом дії таких факторів, як економічний рівень розвитку країни, розвиненість ринкової інфраструктури, державна політика, правова база і ін.

Дослідження концептуальних основ та реалізації державної політики на ринку лізингових послуг банків, а також використання лізингу у формі інвестиційного інструменту в Україні нині знаходяться на етапі свого розвитку. Підхід державного регулювання ринку лізингу є вирішальним для підвищення ефективності та оптимізації підприємства, проте, незважаючи на те, що Україна має значний потенціал для зростання ринку лізингу, існують фактори, які перешкоджають його розвитку: це, зокрема, неповноцінна інформація щодо лізингу, відсутність кваліфікованих фахівців у даній галузі, недостатньо сформована нормативно-правова база, що регулює лізингову діяльність, та обмежена державна підтримка.

Дослідженням розвитку ринку лізингових послуг присвячені праці таких вчених-економістів, як А.В. Бурковська, К.Г. Гриценко, М.М. Дудченко, Ю.О. Ігнатюк, О.М. Калівошко, Б.Ю. Кишакевич, К.А. Моргунова, Г.В. Разумова, Н.В. Рощина, В.І. Терехов, Н.В. Шевченко та інші.

Незважаючи на те, що дослідження даної теми є значними, представлена тема ще не повністю розкрита і потребує додаткових досліджень. Обґрунтування ролі лізингових послуг банків на ринку лізингу, методів, які вони використовують для здійснення лізингу, удосконалення системи лізингу стає все більш актуальним.

Метою кваліфікаційної роботи є узагальнення теоретичних основ лізингових послуг банків та розробка рекомендацій щодо напрямків їх розвитку в Україні.

Для досягнення мети визначені наступні **завдання**:

- 1) визначити сутність та значення лізингових послуг як фінансової категорії;
- 2) охарактеризувати види лізингових послуг;
- 3) розглянути нормативно-правове регулювання лізингової діяльності в Україні;
- 4) виявити тенденції розвитку ринку лізингових послуг в Україні;
- 5) оцінити фінансово-економічний стан ТОВ «ОТП ЛІЗИНГ»;
- 6) проаналізувати лізингові послуги ТОВ «ОТП ЛІЗИНГ»;
- 7) виявити перспективи впровадження в Україні зарубіжного досвіду з розвитку лізингових послуг;
- 8) сформулювати пропозиції з удосконалення лізингової діяльності в Україні.

Об'єкт дослідження – процеси лізингових послуг банків та проблеми їх розвитку в Україні.

Предмет дослідження – сукупність теоретичних, методичних та практичних засад щодо розвитку лізингових послуг в Україні.

Методи дослідження. У роботі використані такі методи, як: теоретичне узагальнення, систематизація та класифікація, аналіз та синтез, індукція та дедукція, порівняння.

Інформаційна база дослідження – наукові періодичні видання з досліджуваної тематики, Закони України про лізинг, Цивільний кодекс України,

Податковий кодекс України, Господарський кодекс України, міжнародні нормативно-правові акти, ресурси інтернет-мережі, фінансова звітність ТОВ «ОТП ЛІЗИНГ».

Структура та обсяг роботи. Кваліфікаційна робота бакалавра складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел та додатків. Загальний обсяг роботи – 89 сторінок, основний текст викладено на 66 сторінках. У роботі наведено 10 таблиць та 10 рисунків. Список використаних джерел сформовано з 42 найменувань. Кількість додатків – 5 додатків на 19 сторінках.

Публікації. За результатами дослідження опубліковані тези доповіді «Лізингові послуги банків та проблеми їх розвитку в Україні» у збірнику матеріалів VIII Студентської науково-практичної конференції факультету фінансів та банківської справи Одеського національного економічного університету (м. Одеса, 2024 р.).

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ЛІЗИНГОВИХ ПОСЛУГ

1.1. Сутність та значення лізингових послуг як фінансової категорії

Науково-технічний прогрес, а також значні зміни в економічному просторі зумовили необхідність впровадження нових і нетрадиційних методів в економіці. Мається на увазі використання лізингу чи оренди як засобу оновлення матеріально-технічної інфраструктури та модифікації основного капіталу різних суб'єктів господарювання. Обмежені інвестиційні ресурси зробили лізингові послуги вагомим рішенням для вирішення соціально-економічних проблем в Україні. Зростання та якісні показники ринку лізингових послуг в Україні ще більше підтверджують цей процес.

Концепцію лізингових послуг можна простежити від Аристотеля в IV столітті до нашої ери, який підкреслював, що багатство полягає у використанні, а не у власності активів [6, с. 147]. Отже, щоб керівники підприємств отримували дохід, їм не обов'язково мати власність; вони просто вимагають права використовувати її та отримувати прибуток.

Коли йдеться про організацію виробництва, простого володіння власністю часто недостатньо. Необхідні додаткові фактори, такі як підприємництво, здатність прогнозувати ситуації та аналітичні навички. Орендарі володіють цими якостями від природи – вони обирають стати орендарями на основі своїх знань і здатності приймати рішення, що дає їм перевагу перед власниками нерухомості.

Лізингові послуги, як форма оренди, служить для підприємців засобом використання своїх можливостей. На світовій арені лізингові послуги наразі є найпривабливішим інструментом фінансування інвестицій. Зарубіжні країни пережили вищу точку розвитку лізингових послуг в другій половині XX століття [41, с. 119], коли багато підприємств не мали фінансових можливостей для самостійного придбання обладнання. Зіткнувшись із таким скрутним становищем,

підприємства мали два варіанти: або продовжувати виробництво на застарілому обладнанні, ризикуючи опинитися в конкуренції з боку технологічно просунутих конкурентів, або скористатися лізинговими послугами, і багато підприємств вибрали останній варіант.

В Україні лізинговими послугами активно користуються трохи більше 25 років, починаючи з 1997 року з моменту введення в дію Закону України № 723/97-ВР «Про лізинг» [11] (від 16 грудня 1997 року). Згодом, у 2003 році, його було переглянуто та змінено до Закону України «Про фінансовий лізинг» [12].

Подібно до інших складних економічних термінів, визначення лізингових послуг не має точного значення. Як в українській, так і в зарубіжній літературі можна знайти численні визначення, але, на нашу думку, жодне з них повністю не відображає суті лізингових послуг, що вимагає уточнення поняття. Термін «лізинг» походить від англійського дієслова «to lease», що позначає акт оренди або здачі в оренду.

Лізинг за визначенням Закону України «Про фінансовий лізинг» [12] – це конкретні правовідносини, за якими лізингодавець відповідно до умов договору фінансового лізингу зобов’язується передати лізингоодержувачу майно у володіння та користування. Об’єктом фінансового лізингу є майно, що є власністю лізингодавця і отримане без попередньої домовленості з лізингоодержувачем або спеціально придбане лізингодавцем у продавця (постачальника) на умовах і специфікаціях лізингоодержувача. Ця домовленість також вимагає дотримання хоча б однієї з ознак або умов фінансового лізингу.

У роботі [14, с. 74] лізингові послуги описані як операції, у яких лізингодавець надає лізингоодержувачу право користування активом, що належить лізингодавцю, протягом заздалегідь визначеного періоду в обмін на плату.

У дослідженні [37, с. 64] лізингові послуги визначаються як кредити, які надаються лізингодавцем лізингоодержувачу у вигляді майна, переданого у

користування. Вони також розглядаються як альтернативна форма інвестування в економіку, виступаючи альтернативою банківському сектору.

Міжнародною фінансовою корпорацією надається подібне визначення, вказуючи, що лізингові послуги – це альтернативний спосіб оплати за користування обладнанням, таким як транспортні засоби, машини чи важке обладнання, протягом певного періоду часу [26, с. 77].

У праці [5] описуються лізингові послуги як спеціалізовану форму оренди, яка передбачає надання в користування машин, обладнання та інших матеріальних ресурсів.

У праці [18, с. 184] розглядають лізингові послуги як довгострокову оренду майна з можливістю викупу в майбутньому при укладенні договору.

Лізингові послуги також описуються як бізнес-практика, яка передбачає розподіл власних або позичених фінансових ресурсів з метою надання ексклюзивного доступу до власності на заздалегідь визначений термін [17].

З нашої точки зору, фундаментальні та відмінні характеристики лізингових послуг повинні лягти в основу розуміння їхньої економічної природи, у зв'язку з цим лізингові послуги можна охарактеризувати декількома основними ознаками:

- 1) По-перше, лізингові послуги невід'ємно пов'язані з правом власності на майно.
- 2) По-друге, ці послуги встановлюються через договірні угоди.
- 3) Крім того, лізингові послуги розрізняють права власності та користування.
- 4) Основними учасниками договору лізингу є лізингодавець, лізингоодержувач і продавець майна.
- 5) Нарешті, лізингодавець набуває майно саме з метою здачі його в оренду, а не для особистого використання.
- 6) У договорі лізингу лізингоодержувач має право вибирати майно за своїм вибором, а лізингодавець набуває право власності протягом терміну дії договору.

7) Крім того, лізингоодержувач несе відповідальність за будь-які пошкодження або втрату майна, а продавець гарантує його якість.

8) Протягом усього терміну дії договору лізингоодержувач несе відповідальність за сплату лізингової плати [16, с. 35].

Виходячи з проаналізованих характеристик, можна дати таке визначення: лізингові послуги – це складні майнові відносини, в яких беруть участь декілька сторін: лізингодавець, лізингоодержувач і продавець; на прохання лізингоодержувача лізингодавець купує у продавця об'єкт права власності, яким лізингоодержувач потім користується протягом визначеного періоду часу в обмін на заздалегідь визначену плату, як зазначено в договорі лізингу. Запропоноване визначення не лише окреслює традиційні дії лізингоодержувача, лізингодавця та продавця, а й акцентує увагу на розподілі прав на лізингове майно. Крім того, вважаємо необо'язковим акцентувати увагу на тому, що майно стає власністю лізингоодержувача після закінчення терміну дії договору, адже це доповнення стосується лише фінансового лізингу та обмежує сферу застосування самого визначення.

Сутність лізингової послуги як економічної категорії визначається її внутрішніми та зовнішніми функціями.

Внутрішньою є виробнича функція, де лізингоодержувач використовує орендоване обладнання для своїх виробничих потреб без необхідності власності. Внутрішня фінансова функція передбачає фінансування виробничої діяльності та використання власних коштів на поточну діяльність. Крім того, існує внутрішня маркетингова функція, яка спрямована на залучення більшої кількості виробників, зацікавлених у придбанні орендованого майна. Внутрішня функція ресурсозбереження забезпечує ефективне розміщення ресурсів, у тому числі грошових, а функція амортизації – прискорену амортизацію.

Зовнішні функції можна класифікувати як регулюючі, що стимулюють інноваційну діяльність, і відтворювальні, що об'єднують учасників ринку в цілісну економічну систему [35, с. 111-112].

Розглядаючи лізинг як фінансову послугу, його можна інтерпретувати як форму кредитування, при якій майно передається в довгострокову оренду з можливістю викупу або повернення. Лізингова послуга як різновид кредитної угоди охоплює низку економічних і правових зв'язків, у яких лізингодавець береться за придбання конкретного майна, яке вимагає лізингоодержувач цієї форми кредиту. Потім лізингодавець надає цю власність у тимчасове користування разом із можливістю викупу в обмін на заздалегідь визначену плату. Лізингова послуга передбачає угоду про оренду різних активів, таких як фабрики, нерухомість, промислові товари або обладнання, для задоволення виробничих потреб лізингоодержувача, в той час як лізингодавець зберігає право власності протягом усього терміну лізингу.

Різниця між лізингом і кредитом заслуговує на детальний розгляд. Кредит передбачає економічну домовленість, за якою особа передає матеріальне майно чи інші форми цінності іншій стороні з очікуванням повернення, терміновості та компенсації. Позичальник зобов'язаний відшкодувати позикодавцеві кошти в еквіваленті певного виду вартості. І навпаки, у випадку лізингу лізингоодержувач має потенційну можливість отримати право власності на основні засоби [9].

Амортизація є однією з ключових відмінностей між кредитами та лізинговими послугами. Коли мова йде про позики, амортизація не враховується, однак при лізингу відбувається амортизація основного капіталу.

Як фізичні, так і юридичні особи мають можливість отримати кредит або взяти участь у лізингу, проте, як правило, лізингу віддають перевагу фізичні особи-підприємці та юридичні особи.

Ще одна помітна відмінність – відповідальність за податки: у договорах позики сплату податків несе позичальник, а в договорах лізингу – лізингодавець.

Лізингові угоди зазвичай передбачають довгострокову оренду, тоді як кредити можуть бути як довгостроковими, так і короткостроковими. Процентна ставка з лізингу визначається виходячи з непогашеної заборгованості та ціни майна. З іншого боку, процентна ставка за кредитами залежить від таких факторів, як сума кредиту та термін погашення. Крім того, лізингові послуги мають ряд явних переваг перед позиками: на відміну від кредитів, які покривають лише частину загальної вартості обладнання, лізинг забезпечує кредит у повному обсязі.

Для малого та середнього бізнесу отримати лізинг часто простіше, ніж отримати кредит, через вимогу надання додаткової гарантії комерційному банку [1, с. 110]. Вибір договору лізингу дає змогу розробити відповідний план фінансування, забезпечує гнучкість у виборі умов оплати та можливість відстрочити початок платежу, що неможливо з кредитами.

Одна з ключових відмінностей лізингу полягає в тому, що лізингові платежі приховані у собівартості виробництва, тоді як платежі по кредиту вираховуються з прибутку [34, с. 580].

Обидві сторони, які беруть участь в угоді, мають свій набір переваг і недоліків. При ефективному використанні лізинг дає кілька помітних переваг. Лізингові платежі включаються до собівартості продукції і не прив'язуються до прибутку компанії, тим самим зменшуючи базу оподаткування податком на прибуток. Крім того, існує перевага вирахування податку на додану вартість як частини орендних платежів.

У нинішніх економічних умовах в Україні отримати довгостроковий кредит без будь-якої додаткової застави є складним завданням для бізнесу. Більшість банків вимагають заставу як умову для видачі кредиту, що ще більше ускладнює це. Однак лізинг є більш життєздатним варіантом, оскільки саме обладнання служить забезпеченням кредиту, що дозволяє компаніям отримати доступ до фінансових ресурсів за більш доступною ціною. Крім того, міжнародний лізинг може надати

лізингоодержувачам можливість отримати вигоду від податкових переваг, які пропонує країна лізингодавця, що призводить до зниження ставок лізингу.

Тим не менш, важливо визнати, що те, що може бути вигідним для однієї сторони, може також мати недоліки для іншої, тому вкрай важливо розглядати та враховувати і негативні сторони лізингової послуги.

Так, інфляція може бути одним із факторів, які перешкоджають лізингодавцеві отримати результати збільшення залишкової вартості майна. При використанні міжнародного лізингу також можуть виникнути валютні ризики. Витрати, пов'язані з лізинговими платежами, перевищують вартість фактичного обладнання, оскільки лізингодавець отримує значну комісію для компенсації потенційного збитку та зносу обладнання. І, нарешті, значним недоліком, який слід враховувати, є моральне погіршення обладнання. Як правило, лізингодавець несе відповідальність за будь-які понесені збитки, однак, якщо договір не містить положень про дострокове розірвання, лізингоодержувач також може бути обтяжений цими збитками.

Отже, існують плюси і мінуси, пов'язані з послугами лізингу. Тим не менш, в цілому можна констатувати, що лізинг, безперечно, є життєздатним і прийнятним способом інвестування в активи компанії. Процеси лізингової послуги представлено на рис. 1.1.

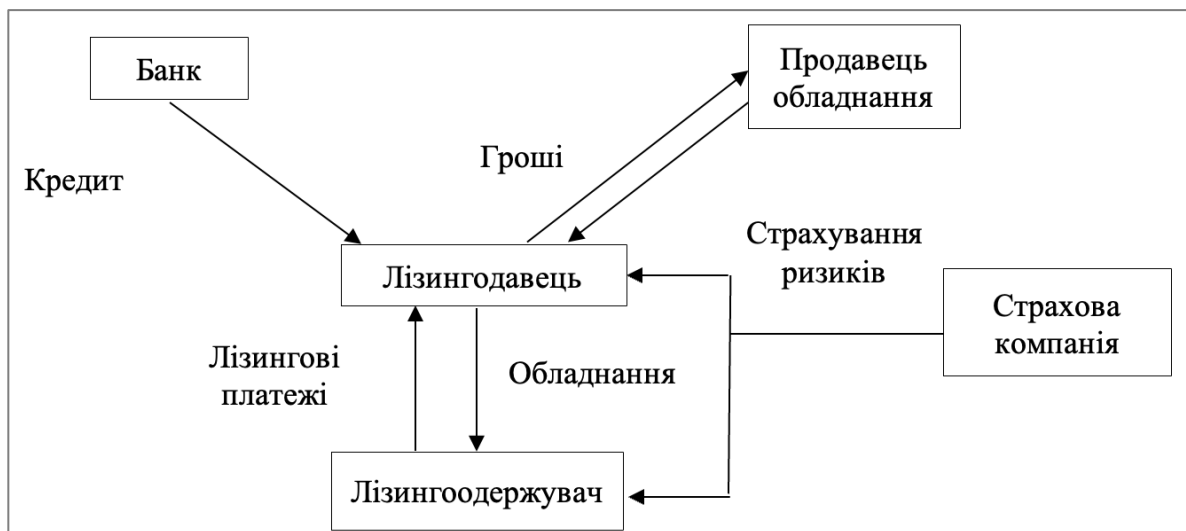

Рис. 1.1. Процеси лізингової послуги [22, с. 50]

Зосередимося на розгляді суб'єктів та об'єктів лізингу. Як правило, в лізинговій послугі беруть участь три учасники. Ці суб'єкти можуть бути як резидентами, так і нерезидентами України. Однак також можливо, що продавець і лізингодавець є однією особою [27, с. 13].

У контексті майнових угод орендодавець, також відомий як лізингодавець, є фізичною особою, яка отримує майно з наміром тимчасово передати його іншій стороні. З іншого боку, орендар, або лізингоодержувач, – це особа, яка отримує майно в тимчасове користування. Крім того, продавець, іменований постачальником, є особою, відповідальною за продаж майна, яке є предметом угоди [13, с. 119].

Основним суб'єктом є фізична чи юридична особа, яка володіє майном і пропонує його в користування чи оренду на умовах, викладених у договорі оренди. Ця особа або організація, також відома як лізингодавець, може виконувати різні ролі, наприклад:

- дочірні компанії комерційного банку зі спеціальними статутами, що дозволяють здійснювати цей вид кредитної діяльності;
- фінансові компанії, створені виключно для лізингових операцій, які в основному зосереджуються на фінансуванні угоди шляхом здійснення фактичних платежів за лізингове майно;
- спеціальні лізингові компанії, які відповідають за фінансове забезпечення та інші нефінансові послуги (ремонт, обслуговування, заміна, консультації щодо майна і т. д.) [31, с. 203].

Другим суб'єктом договору лізингу є орендар, тобто фактичний користувач орендованого майна. Незалежно від форми власності лізингоодержувачем може бути юридична особа.

З іншого боку, продавець майна є третьою стороною, яка бере участь у лізинговій операції. Цей суб'єкт господарювання може мати різні форми, наприклад компанія з постачання та збуту або торгова компанія.

Важливо відзначити, що кількість учасників лізингової операції може змінюватися в залежності від економічних умов. Послуги лізингу зазвичай пропонують спеціалізовані компанії, банки та страхові компанії.

У лізинговій послугі можна ідентифікувати декілька суб'єктів, включаючи лізингодавця, лізингоодержувача, постачальника майна, кредитну організацію, яка надає кошти на купівлю майна, і страхові компанії, що знижують потенційні ризики. Варто зазначити, що фінансовий лізинг відрізняється від звичайного лізингу тим, що в ньому беруть участь три суб'єкти господарювання. У типовому договорі лізингу беруть участь лише орендодавець і орендар.

Кількість осіб, залучених до угоди, може змінюватися залежно від обставин. Іноді лізингова послуга може включати банк, який забезпечує фінансування процесу лізингу, або брокерську фірму, яка виступає посередником між постачальником, лізингодавцем і лізингоодержувачем. У більш значних угодах кількість учасників може розширюватися, включаючи брокерські фірми, трастові компанії, фінансові установи та інших учасників (загалом близько 6-7 осіб).

Угоди про лізинг зазвичай передбачають лізинг різних капітальних продуктів, таких як обладнання, машини, транспортні засоби та інші інвестиційні активи. Ці продукти можна розділити на наступні основні групи:

- обладнання, що використовуються в промисловості;
- обладнання, що використовується для транспортування;
- різне офісне обладнання, тару, оргтехніку, електронно-обчислювальне та сортувальне обладнання;
- засоби зв'язку;
- ліцензії, ноу-хау, програмне забезпечення [42, с. 107].

Лізингова послуга як і будь-яка інша форма інвестування в матеріальні ресурси підприємства має як позитивні, так і негативні сторони. Оскільки потреба підприємств у розподілі наявних фінансових ресурсів на виробництво, фінансові резерви, цінні папери тощо продовжує зростати, значення лізингу також зростає.

Основна перевага лізингу полягає в можливості вивільнити частину коштів, прив'язаних до довгострокових активів, і перенаправити їх на нагальні потреби підприємства. Крім того, зручність лізингу полягає насамперед у можливості швидко та економічно вигідно модернізувати технологічні процеси та обладнання. Вибір виду та умов лізингових послуг в першу чергу має зв'язок з фінансовими можливостями організації та з конкретними ресурсами, в яких вона відчуває потребу.

1.2. Види лізингових послуг, їх характеристика

В українському законодавстві під терміном «фінансовий лізинг» розуміється операційний лізинг, який прирівнюється до звичайного лізингу. Основним принципом лізингової послуги є поділ майна на право власності та право користування. Протягом усього терміну дії договору лізингу за лізингодавцем зберігається право власності на майно.

Відповідно до Закону України «Про фінансовий лізинг» [12] лізинг класифікується як інвестиційна діяльність, яка передбачає придбання майна та його подальшу передачу за договором лізингу фізичним або юридичним особам за заздалегідь визначену плату та на визначений строк відповідно до умов, що викладені в угоді.

Лізингова послуга – форма підприємницької діяльності, спрямована на інвестування фінансових ресурсів у купівлю та оренду майна, що знаходиться у власності. Це договір фінансового лізингу, який надає лізингоодержувачу право користуватися майном лізингодавця, придбаним на вимогу лізингоодержувача, в обмін на періодичні платежі.

Вирішальним аспектом лізингової угоди є поділ власності та економічного використання активу. Лізинговою послугою зазвичай називають довгострокову

оренду, хоча деякі суб'єкти сприймають її як форму розширеної оренди. У літературі лізингову послугу часто описують як «негрошову форму кредиту», а також визнають її податкові переваги, що слугують засобом мінімізації податкових зобов'язань [32].

В економічній літературі представлені різні класифікації лізингових послуг, в тому числі за типом фінансування, складом учасників, типом власності, процентом повернення, типом ринку, терміном договору, характером обслуговування майна, формою фінансування та методом розрахунку [25, с. 207]. Відповідно до світової практики лізингові послуги поділяються на дві групи: з повним поверненням і з частковим поверненням [23, с. 30].

Фінансовий лізинг – це термін, який використовується для лізингової послуги з повним поверненням. Основна концепція фінансового лізингу зосереджена навколо того, що лізингова компанія купує майно, а потім передає його користувачеві в обмін на плату, визначену в договорі. Ця домовленість зазвичай охоплює тривалість, яка тісно відповідає очікуваному терміну служби майна. Фінансовий лізинг в першу чергу стосується дорогого обладнання, яке з часом зазнає значного фізичного зносу.

У контексті фінансового лізингу має значення декілька ключових факторів:

1) По-перше, продавець або постачальник майна знає, що воно купується з метою здачі в оренду.

2) Крім того, лізингодавець отримує право власності на майно спеціально з метою здачі його в оренду.

3) Коли мова йде про будь-які скарги щодо якості майна, лізингоодержувач зобов'язаний звертатися з ними до продавця чи постачальника, а не до лізингодавця.

4) Після того як лізингоодержувач сплачує всі необхідні лізингові платежі, передбачені договором, він стає повноправним власником об'єкта лізингу [36, с. 191].

Фінансовий лізинг характеризується довгостроковим характером, який зазвичай охоплює від 5 до 10 років, і передбачає амортизацію більшості, якщо не всієї, вартості обладнання. Отже, можна зробити висновок, що фінансовий лізинг є формою довгострокового кредитування.

Оперативний лізинг, також відомий як частковий лізинг, передбачає купівлю лізинговою компанією майна та передачу його користувачеві на термін, менший за очікуваний термін служби майна. У цьому виді лізингу амортизація відбувається лише частково. Як правило, оперативний лізинг використовується, коли є тимчасова потреба в нерухомості та майні, зокрема в таких галузях, як транспорт, будівництво та сільське господарство. Лізингова компанія, яка набуває майно в тимчасове користування, в рамках свого регулювання укладає багаторазові операції з різними клієнтами.

Причину невідповідності між високими ставками платежів і вартістю майна можна пояснити двома основними факторами: по-перше, дохід лізингодавця значною мірою залежить від коливань ринку, що не залишає в них гарантії покриття витрат; по-друге, власник майна несе відповідальність за обслуговування, ремонт і страхування.

Оперативний лізинг багато в чому нагадує звичайну оренду. Договір оперативного лізингу, який, по суті, є договором оренди, має відмінні ознаки, які його відрізняють:

- 1) термін дії договору менший за типовий термін служби майна;
- 2) придбання орендованого майна без урахування конкретного користувача;
- 3) компанія, яка орендує нерухомість та майно у тимчасове користування, бере на себе відповідальність за обслуговування, ремонт і страхування;
- 4) повернення майна власнику після закінчення договору [38].

Після закінчення терміну угоди є два варіанти: продовжити угоду на вигідних умовах або укласти угоду купівлі-продажу майна. Тип активу визначає, чи є це

рухоме майно (наприклад, обладнання та автомобілі) чи нерухоме майно (наприклад, будівлі та споруди).

Лізингові послуги можна розділити на два види залежно від новизни майна, що здається в оренду: лізинг нового майна та лізинг використововуваного майна.

Лізингова послуга може стосуватися однієї або кількох країн, що призводить до класифікації лізингу як внутрішнього або зовнішнього (міжнародного). Коли всі сторони, що беруть участь в лізинговій угоді, належать до однієї країни, це називається внутрішнім лізингом. З іншого боку, якщо в лізинговій послугі беруть участь резиденти з різних країн, це називається міжнародним лізингом.

Види лізингових послуг також можна класифікувати за складом залучених суб'єктів: прямий, зворотний, окремий лізинг. Прямий лізинг має місце, коли лізингодавець виступає власником майна. Для збільшення продажів великі виробники створюють служби, які здають свою продукцію у тимчасове користування. Інший тип – зворотний лізинг, коли власник майна продає майно лізингодавцеві, який потім здає його в оренду початковому власнику. У цьому випадку власник стає одночасно продавцем і орендарем. Після закінчення терміну оренди колишній власник має можливість викупити обладнання та відновити право власності. Зворотний лізинг дозволяє підприємству отримати додаткові кошти за рахунок продажу майна та коригування вартості його балансових активів, тим самим покращуючи своє фінансове становище. При оренді дорогих об'єктів використовується окремий лізинг. У цьому сценарії лізингодавець купує майно та оплачує частину вартості власними коштами, а решту суми покриває кредит [39, с.158].

Послуги лізингу можна розділити на чисті, повні та часткові. Чистий лізинг вимагає від лізингоодержувача нести всі витрати, пов'язані з утриманням майна, і здійснювати чисті платежі лізингодавцю. З іншого боку, повний лізинг передбачає, що лізингодавець покриває всі витрати на технічне обслуговування. Частковий

лізинг знаходиться між чистим і повним лізингом, при цьому лізингодавець бере на себе певні обов'язки, пов'язані з обслуговуванням майна.

Лізинг також можна класифікувати як строковий або поновлюваний на основі супутніх операцій. Строковий лізинг передбачає одноразову угоду між залученими сторонами. У сфері договорів лізингу поновлювана оренда діє за припущення, що договір автоматично подовжуватиметься на наступний період після початкового терміну. Один специфічний тип поновлюваної оренди відомий як генеральний лізинг. Такий договір оренди дозволяє орендарям розширювати перелік об'єктів оренди без необхідності укладення додаткових угод.

Залежно від характеру і форми орендних платежів лізинг ділиться на грошовий, компенсаційний і змішаний. Тривалість лізингу також є вирішальним фактором, який слід враховувати. Як правило, фінансовий лізинг передбачає середньострокові та довгострокові операції, хоча у вітчизняній практиці також поширені короткострокові контракти.

Проводячи ретельний аналіз, можемо узагальнити інформацію та представити, на нашу думку, найбільш повну класифікацію видів лізингових послуг.

Залежно від рівня обслуговування, необхідного для переданого майна, доступні три варіанти лізингових послуг: чистий лізинг, коли лізингоодержувач відповідає за все технічне обслуговування; лізинг з повним комплексом послуг, де лізингодавець повинен забезпечити комплексне обслуговування; лізинг з частковим набором послуг, де на лізингодавця покладаються певні функції.

За взаємодією учасників лізингові послуги можна розділити на чотири види залежно від її характеру: класичний лізинг, зворотний лізинг, сублізинг (також званий окремим лізингом) і поновлюваний лізинг.

Відповідно до намірів учасників, договір лізингу складається з двох умов: перший термін передбачає лізинг на певний термін, а другий термін передбачає продовження після закінчення початкового періоду договору.

Згідно з умовами контракту існує три категорії лізингових послуг за тривалістю: короткострокові, які охоплюють до 1 року; середньострокові – від 1 до 3 років; і довгострокові, що охоплюють періоди понад 3 роки.

За учасниками процесу лізингові послуги можна розділити на дві категорії: прямі, коли власник майна орендує його самостійно, та непрямі, які далі можна розділити на тристоронні та багатосторонні домовленості.

Виходячи з цільового призначення, можна розрізнити два типи лізингових послуг: дійсні, які служать справжній меті, і фіктивні, які надають перевагу прибутку над вигодами.

Також за типом ринку можна класифікувати на два виду лізингових послуг: внутрішній і міжнародний. Міжнародний сектор лізингу розбивається на три сегменти – експорт, імпорт і транзит – з учасниками, розташованими в різних країнах.

Одним із спірних питань наразі є визначення того, який конкретний тип лізингової послуги відповідає певній класифікаційній ознаці, що склалося внаслідок розширення діапазону лізингової діяльності, і вимагає пошуку балансу між мінливими інтересами та вимогами як лізингодавців, так і лізингоодержувачів, водночас орієнтуючись у дедалі складнішій природі їхньої взаємодії.

1.3. Нормативно-правове регулювання лізингової діяльності в Україні

Нормативно-правову базу, яка регулює відносини оренди (лізингу) в Україні, сформовано різними положеннями Цивільного [40], Господарського [4] та Податкового кодексів [30], а також Законами України «Про фінансовий лізинг» [12] та «Про банки і банківську діяльність» [10]. Крім того, комплексному регулюванню лізингової діяльності сприяють регулятивні заходи НБУ, який здійснює державне регулювання у сфері фінансових послуг. Законодавчі акти узгоджено визначають

основні аспекти лізингу, окреслюють механізми державного регулювання фінансового лізингу як фінансової послуги, визначають основні принципи оподаткування лізингових операцій та встановлюють правила здійснення комерційними банками даної діяльності.

В Україні оподаткування лізингових операцій здійснюється відповідно до Податкового кодексу [30], який передбачає певні умови: по-перше, об'єкт лізингу має бути переданий на строк, за який амортизується не менше 75% його первісної вартості, а лізингоодержувач зобов'язаний викупити об'єкт лізингу протягом строку лізингу або після його закінчення за ціною за домовленістю. По-друге, залишкова вартість об'єкта лізингу на момент закінчення договору не може перевищувати 25% його первісної вартості на початку дії договору лізингу. По-третє, загальна сума лізингових платежів повинна дорівнювати або перевищувати початкову вартість об'єкта лізингу. По-четверте, якщо об'єкт фінансового лізингу виготовляється на замовлення лізингоодержувача, він не може бути використаний іншими сторонами після припинення договору лізингу, виходячи з його унікальних технологічно-якісних характеристик.

Лізингові послуги охоплюють різні економічні підходи: деякі автори розглядають лізинг як форму фінансування, кредитні відносини, а договір лізингу – як кредитну угоду. Також розглядають лізингову діяльність як галузь інвестиційної діяльності. З іншого боку, деякі автори відносять до сфери лізингу відносини оренди, іпотеки, позики та ін. Однак більшість авторів визначають правову сутність лізингової послуги як комплексного тристороннього договору, який має характеристики договору купівлі-продажу, позики, кредиту, оренди, інвестицій та інших видів договірних відносин [2, с. 154-155].

Відповідно до положень глави 58 Цивільного кодексу України [40] лізинг визначається як окремий вид договірної зобов'язання, що сприяє передачі майна у тимчасове користування. Він відноситься до договорів оренди, поряд з прокатом,

орендою земельних ділянок, будівель, інших капітальних споруд, транспортних засобів.

У сфері лізингової діяльності велике значення має договір лізингу як правовий засіб регулювання лізингових відносин. Відповідно до частини першої статті 759 Цивільного кодексу України [40] лізингодавець зобов'язується передати лізингоодержувачу майно на певний строк за плату. У будь-якій лізинговій угоді договір є важливим компонентом ділових відносин між залученими сторонами, дозволяючи регулювати всі аспекти лізингових відносин у різних сценаріях.

Відповідно до статті 4 Закону України «Про фінансовий лізинг» [12] сторонами договору лізингу може бути лізингодавець – юридична особа, відповідальна за передачу лізингоодержувачу права власності та права користування предметом лізингу. Оскільки фінансовий лізинг відноситься до категорії фінансових послуг, лізингодавцем може бути юридична особа, яка займається підприємницькою діяльністю і має статус фінансової організації, визначений чинним законодавством.

Ринок лізингових послуг України в основному складається з різних типів лізингодавців, включаючи вітчизняні банки, міжнародних лізингодавців і місцеві лізингові компанії. Лізингоодержувач, яким може бути фізична або юридична особа, є одержувачем предмета лізингу і має право безпосереднього володіння та користування. Продавець, також відомий як постачальник, – це фізична чи юридична особа, у якої лізингодавець купує об'єкт для передачі в лізинг лізингоодержувачу. Крім того, у багатосторонній угоді лізингу можуть бути залучені інші сторони, наприклад інші юридичні чи фізичні особи.

Ключовими елементами договору лізингу є предмет лізингу, ціна та строк. Проте щодо визначення строку дії договору не застосовуються положення, викладені у частині 2 статті 763 ЦК України [40]. Відповідно до цієї статті, якщо строк трудового договору не встановлено, він вважається безстроковим.

У рамках Цивільного кодексу України розрізняють дві категорії лізингових послуг: прямі і непрямі. Крім того, кодекс допускає наявність певних різновидів і структур лізингових послуг, які підлягають регулюванню.

Як визначено Господарським кодексом [4] та Податковим кодексом України [30], лізингова діяльність включає різні форми, такі як оперативний лізинг, фінансовий лізинг, зворотний лізинг, акціонерний лізинг, міжнародний лізинг та інші форми.

Прямі лізингові послуги мають місце, коли лізингодавець передає або погоджується передати лізингоодержувачу своє майно без попередньої домовленості. З іншого боку, непрямі лізингові послуги передбачають купівлю лізингодавцем майна безпосередньо у продавця, дотримуючись специфікацій та умов, визначених лізингоодержувачем. Особливістю непрямих лізингових послуг є те, що лізингодавець стає власником об'єкта лізингу лише після укладення договору лізингу.

Законодавство України, зокрема Закон «Про фінансовий лізинг» [12], конкретно визначає основні правові та економічні принципи, що стосуються виключно фінансового лізингу. Проте важливо зазначити, що закон не розглядає інших форм лізингу. У статті 1 Закону України прямо вказано, що фінансовий лізинг належить до категорії цивільних правовідносин, які виникають із договору фінансового лізингу.

Лізингові послуги можна розділити на два види: договірні і оперативні. Конкретна правова домовленість формується через договір лізингу, який спеціально розроблений для передачі в користування машин, обладнання та інших матеріальних цінностей, і пропонує підприємцям можливість розширювати та розвивати свої виробничі можливості без потреби значних інвестицій в основний капітал: замість цього вони можуть просто регулярно сплачувати орендну плату.

Порівнюючи визначення непрямого лізингу та фінансового лізингу, можна зробити висновок, що між цими двома видами лізингових договорів немає помітних відмінностей.

Класифікація лізингової операції визначається не лише характером операції, а скоріше угодою між залученими сторонами. Лізингова операція може бути визначена як операційна оренда, навіть якщо вона відповідає критеріям фінансового лізингу. Це позначення не може бути змінено протягом терміну дії контракту.

Таким чином, фінансовий лізинг є правовідносинами, які мають наступні ознаки:

1) Сторони договору фінансового лізингу визначаються виходячи зі специфіки об'єкта та умов його тимчасової передачі орендарю.

2) Сторони договору укладають договір купівлі-продажу (поставки), в якому одна сторона виступає лізингодавцем і зобов'язується придбати майно у іншій стороні – продавця (постачальника). Ця операція здійснюється на основі специфікацій та умов, викладених лізингоодержувачем у договорі фінансового лізингу.

3) У разі якщо договором фінансового лізингу передбачено, що лізингоодержувач протягом строку лізингу або після його закінчення зобов'язується придбати об'єкт, що передається йому у власність, за ціною, визначеною в договорі лізингу, укладається договір купівлі-продажу об'єкта лізингу.

Неспоживче майно, що є предметом договору оренди, спеціально визначено та віднесено до основних засобів відповідно до Цивільного кодексу України [40].

Унікальне поєднання різних договірних елементів у договорі лізингу створює абсолютно нову договірну структуру, яку неможливо пояснити за допомогою традиційних контрактів, таких як купівля, продаж або оренда. Такий характерний склад дозволяє класифікувати лізинг як гібридний договір. Незважаючи на те, що наразі договір лізингу класифікується як форма трудового договору, очікується, що

в міру розвитку цивільного законодавства України договір лізингу набуде окремого статусу самостійного договору.

Після того, як 5 жовтня 1997 року Україна приєдналася до Європейської федерації національних лізингових асоціацій, для лізингових угод між українськими та іноземними партнерами стало важливим дотримання положень, викладених у Оттавській конвенції про міжнародний фінансовий лізинг [19]. Як основна міжнародна основа, що регулює лізингові операції, Оттавська конвенція є основою для розробки національних нормативних актів. Вкрай важливо, щоб ці угоди включали норми, встановлені Оттавською конвенцією, щоб забезпечити дотримання міжнародних стандартів.

Конвенція використовується в ситуаціях, коли орендодавець і орендар знаходяться в різних країнах відповідно до міжнародних норм. Країни, в яких розміщені лізингові компанії, взаємно погоджуються виконувати Конвенцію при здійсненні міжнародних лізингових операцій. Угоди, що мають ознаки фінансового лізингу, підлягають регулюванню відповідно до Оттавської конвенції. У цій домовленості лізингоодержувач бере на себе повну відповідальність за вибір необхідного майна та вибір постачальника, не покладаючись на внесок чи досвід лізингодавця. Потім лізингодавець купує предмет лізингу на підставі договору лізингу, підтвердженого постачальником. Періодичні лізингові платежі розраховуються з урахуванням амортизації або значної частини об'єкта лізингу. Після закінчення строку лізингу лізингоодержувач має право викупити об'єкт лізингу або продовжити ним користуватися відповідно до умов лізингу.

Були встановлені основні умови фінансового лізингу та створені норми, що регулюють взаємодію суб'єктів лізингових послуг. Конвенція розрізняє два типи контрактів:

- 1) контракт на поставку між лізингодавцем і виробником/постачальником;
- 2) договір лізингу між лізингодавцем і лізингоодержувачем.

У Конвенції є значний розділ, який визначає відповідні обов'язки лізингодавця, виробника (постачальника) та лізингоодержувача, а також обов'язки лізингоодержувача щодо використання об'єкта лізингу. Конвенція передбачає, що виробник (постачальник) несе відповідальність за поставлене майно, оскільки роль лізингодавця полягає в першу чергу у забезпеченні фінансування закупівлі та, якщо інше не зазначено в договорі лізингу, він не несе відповідальності перед лізингоодержувачем. Однак можуть бути зроблені винятки у ситуаціях, коли лізингоодержувач покладався на досвід або участь лізингоодержувача у виборі постачальника, що призвело до збитків. У Конвенції також йдеться про правові наслідки, які виникають у разі банкрутства орендаря.

У випадках, коли лізингоодержувач порушує договір лізингу, лізингодавець має право вимагати виплати непогашених сум, включаючи відсотки та відшкодування збитків. Якщо порушення значні, лізингодавець може вимагати дострокової сплати майбутніх внесків або повернення предмета лізингу.

Експерти у сфері лізингових послуг [19] визначили, що українське законодавство узгоджується з основними положеннями Конвенції, адаптуючи їх до особливостей країни. Важливо зазначити, що відшкодування збитків лізингодавцю має виключно компенсаційний характер.

Приведення українського законодавства у відповідність із міжнародними нормами залучить іноземних інвесторів та лізингові компанії до лізингової діяльності, що сприятиме структурній перебудові економіки, прискоренню інвестиційного процесу, стимулюванню інновацій у виробництві та, зрештою, стимулюванню виробництва конкурентоспроможної продукції на світовому ринку.

РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ СУЧАСНОГО СТАНУ ЛІЗИНГОВИХ ПОСЛУГ В УКРАЇНІ

2.1. Тенденції розвитку ринку лізингових послуг в Україні

Нині економіка України знаходиться в умовах загостреної економічної кризи та воєнного стану, що робить неможливим досягнення певного порогу ефективності виробництва та прибутковості в характерним сучасних соціальних і економічних умовах. Для створення сприятливого інвестиційного клімату, підвищення ефективності виробництва та забезпечення конкурентоспроможності продукції на споживчому ринку вкрай необхідно розробити ефективні підходи та інструменти відновлення економічної стабільності [7, с. 60]. Слід зазначити, що практика лізингових послуг, як показали розвинені країни, є основним фінансовим інструментом для пожвавлення інвестиційних починань.

Легалізація лізингових відносин в Україні відбулася в 1997 році, що стало можливим завдяки реалізації Закону України «Про лізинг» [11]. На даний час ці відносини регулюються Законом України «Про фінансовий лізинг» [12], який набрав чинності 16 січня 2004 року. Запровадження цього закону ознаменувало початок швидкого розширення сфери лізингових послуг, що призвело до поширення лізингових компаній на ринку.

З метою приведення у відповідність з міжнародними стандартами бухгалтерського обліку були створені та введені в дію національні нормативні документи. Крім того, постановою Правління Національного банку України від 29 грудня 2021 року № 156 затверджено Положення про впорядкування діяльності з надання супутніх послуг на ринку фінансового лізингу. Ця постанова набрала чинності з 1 січня 2022 року [28].

У вересні 2019 року Верховна Рада прийняла новий закон, який змінює підхід до контролю за галуззю небанківського лізингу в Україні. Згідно з цим

законодавством, відповідальність за регулювання та моніторинг ринку лізингу в Україні було передано Національному банку [28].

З 1 липня 2019 року Національний банк України запровадив уніфіковані положення, які зобов'язують фінансові компанії, що надають лізингові послуги, отримувати ліцензію [28].

Досліджуючи галузь лізингу в будь-якій країні, вкрай важливо визначити ключові фактори, які статистично впливають на продуктивність і ефективність основних гравців цього ринку, а саме лізингових компаній.

Поширенню фінансового лізингу в Україні сприяють не лише підприємства, які прагнуть розширити свої виробничі можливості за допомогою лізингу, а й наявність ліцензованих установ, які пропонують послуги фінансового лізингу [20, с. 12]. На відміну від кредитування, лізинг виявився відносно стійким до впливу коронакризи через свою специфіку.

Представимо основні показники діяльності лізингодавців України (табл. 2.1).

Таблиця 2.1

Основні показники діяльності лізингодавців України

Показник	2019	2020	2021	2022	2023
Кількість зареєстрованих установ	157	146	137	98	76
Кількість установ, які мають ліцензію на право надання послуг фінансового лізингу, од.	113	106	104	96	72
Вартість діючих договорів фінансового лізингу, (млн грн.)	27645	42503	48768	43883	38384
Кількість діючих договорів фінансового лізингу, од.	16830	21757	26706	21181	18689
Вартість договорів фінансового лізингу, укладених за звітний період, млн. грн.	7647	9247	10614	3354	4848
Кількість договорів фінансового лізингу, укладених за звітний період, од.	2363	3664	5339	1606	2190

Джерело: складено за даними [28]

Проілюструємо динаміку змін основних показників діяльності лізингодавців України (рис. 2.1-2.2).

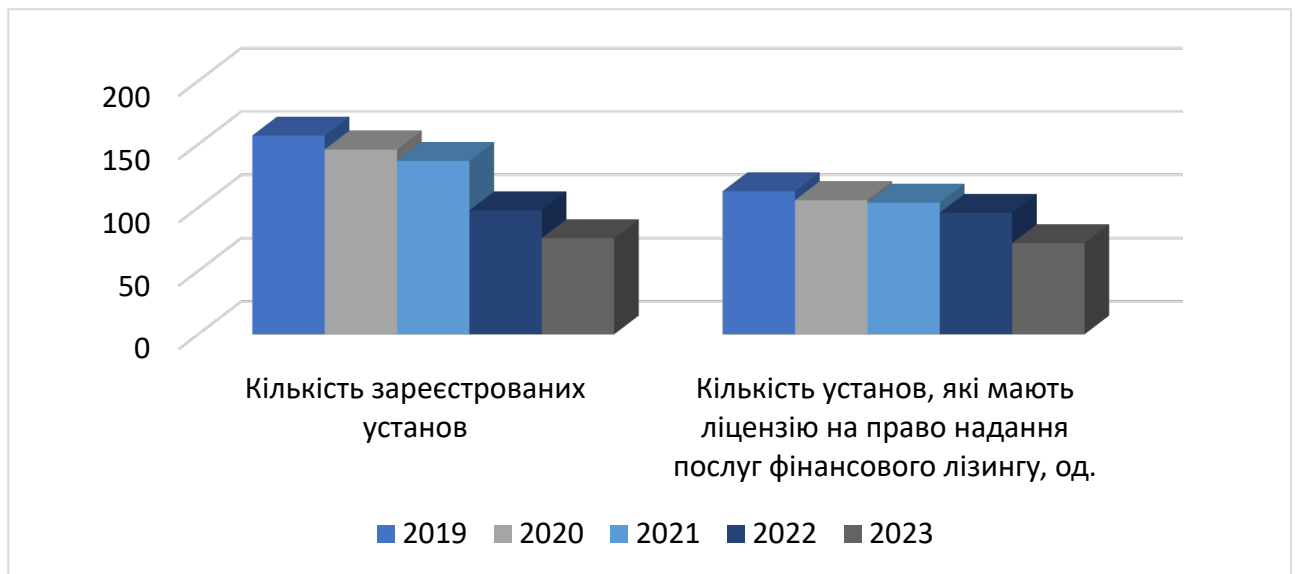

Рис. 2.1. Динаміка кількості лізингодавців України, шт.

Джерело: побудовано за даними [28]

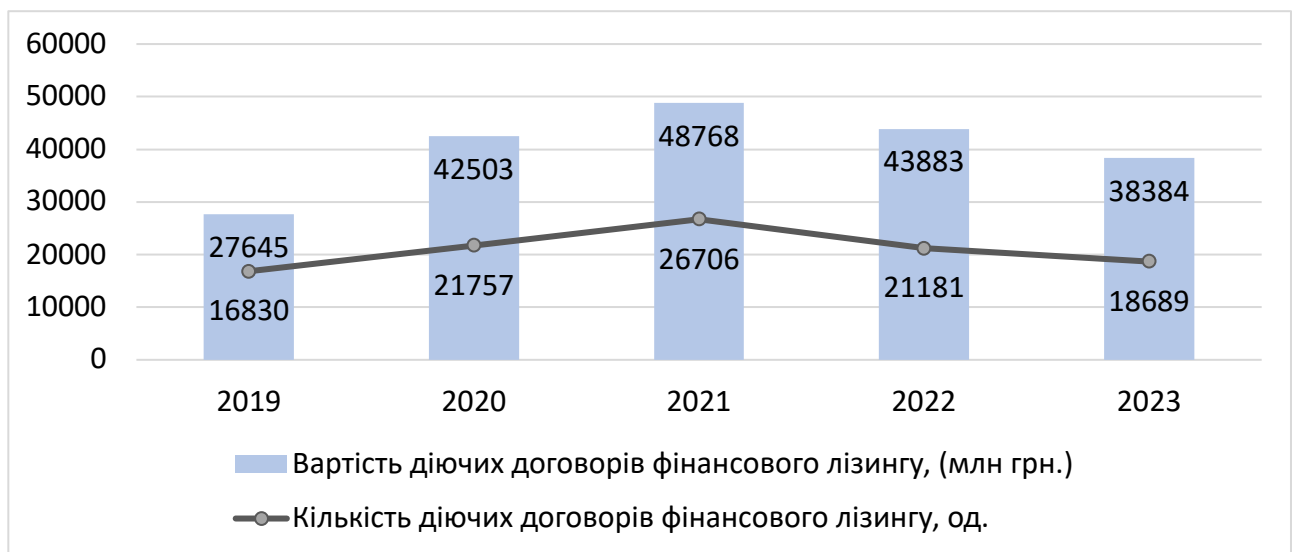

Рис. 2.2. Динаміка кількості та вартості укладених договорів фінансового лізингу України

Джерело: побудовано за даними [28]

На галузь лізингу негативно вплинуло зниження попиту, спричинене зниженням ділової активності протягом останніх років через карантинні заходи. Окрім цього, ринок лізингу зараз стикається зі значними ризиками, пов'язаними з воєнним станом, які перешкоджають ефективній діяльності сектора. Ці ризики вказують на більш високу ймовірність збільшення простроченої заборгованості за

лізинговими договорами в найближчому майбутньому, що потенційно чинить значний тиск на капіталізацію сектора. Як наслідок, провідні лізингові компанії як у сегментах великого бізнесу, так і в сегменті роздрібного лізингу не прагнуть активно розширювати свої портфелі за поточних обставин.

Проаналізуємо структуру витрат за договорами фінансового лізингу обладнання (табл. 2.2).

Таблиця 2.2

Вартість договорів, укладених в Україні за обладнанням, млн грн

Галузь	2019	2020	2021	2022	2023
будівельне обладнання і техніка	1 342,8	1 704,7	1 899,2	1 880,6	1 206,5
обладнання для харчової переробки	10,2	207,6	2,5	5,2	8,5
медичне обладнання	94,7	104,4	77,0	39,7	29,4
поліграфічне обладнання	22,5	2,2	0,8	0,6	0,1
сільськогосподарське обладнання і техніка (крім транспорту)	6 622,4	7 141,1	11 865,3	10 556,9	7 697,8
комп'ютерне і телекомунікаційне обладнання	49,5	29,0	20,4	1,8	0,5
банківське обладнання	2,7	2,7	0,0	6,2	0,0
торговельне обладнання	1,7	0,0	0,0	0,0	0,0
промислове обладнання	827,6	922,3	745,6	153,9	144,7
інше обладнання	1 268,3	826,1	1 305,7	1 086,8	628,7
легкові автомобілі (до 4 пасажиромісць)	-	6 159,3	9 281,9	6 042,5	5 912,8
автомобільний транспорт для пасажироперевезень (більше 4 пасажиромісць)	-	6 673,1	7 843,2	7 528,1	7 760,8
автомобільний транспорт для вантажоперевезень, споряджена маса якого менше або дорівнює 3,5 т	-	2 071,3	2 145,9	2 105,0	2 002,5
автомобільний транспорт для вантажоперевезень, споряджена маса якого більше 3,5 т	-	6 690,1	7 526,6	8 840,9	8 267,9
водний транспорт	-	0,0	122,2	160,2	173,6
залізничний транспорт	-	6 220,8	2 817,3	2 754,6	2 054,6
авіатранспорт	-	125,6	0,0	0,0	0,0
інший транспорт	406,6	503,1	494,7	486,8	430,3
будівлі та споруди	1 821,7	3 119,8	2 619,9	2 234,1	2 065,4

Джерело: складено за даними [28]

Проілюструємо динаміку змін вартості договорів фінансового лізингу за обладнанням (рис. 2.3).

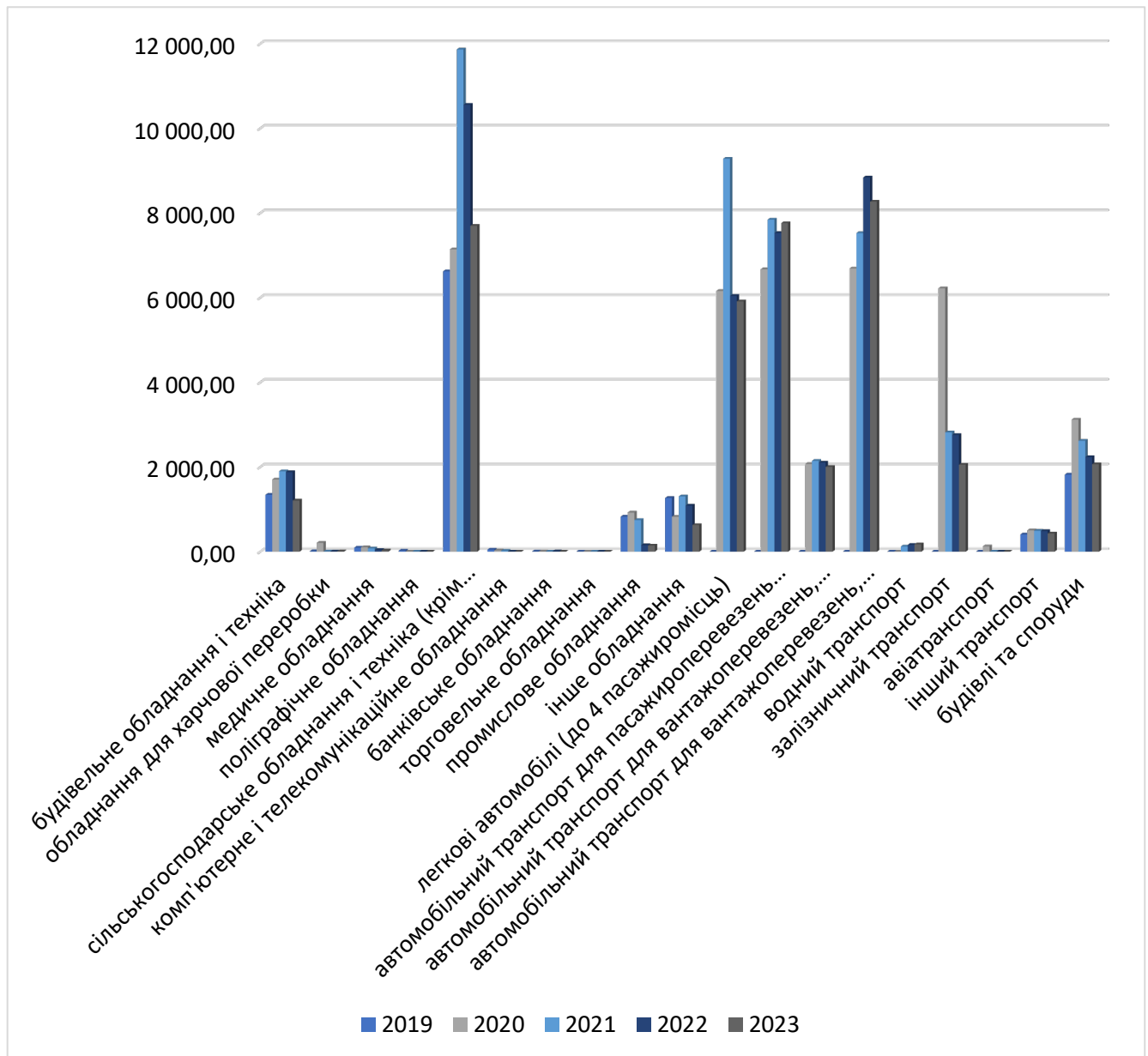

Рис. 2.3. Динаміка вартості договорів фінансового лізингу за обладнанням, млн грн

Джерело: побудовано за даними [28]

На підставі проведеного аналізу можна дійти висновку, що лізинг активно використовується в сільському господарстві, адже вміння використовувати сучасну техніку та технології є важливим чинником підвищення ефективності роботи в аграрній сфері. Окрім цього, використовується для оренди легкових автомобілів, іншого автомобільного транспорту, залізничного транспорту та будівництва.

Розглянемо вартість договорів фінансового лізингу за термінами (рис. 2.4).

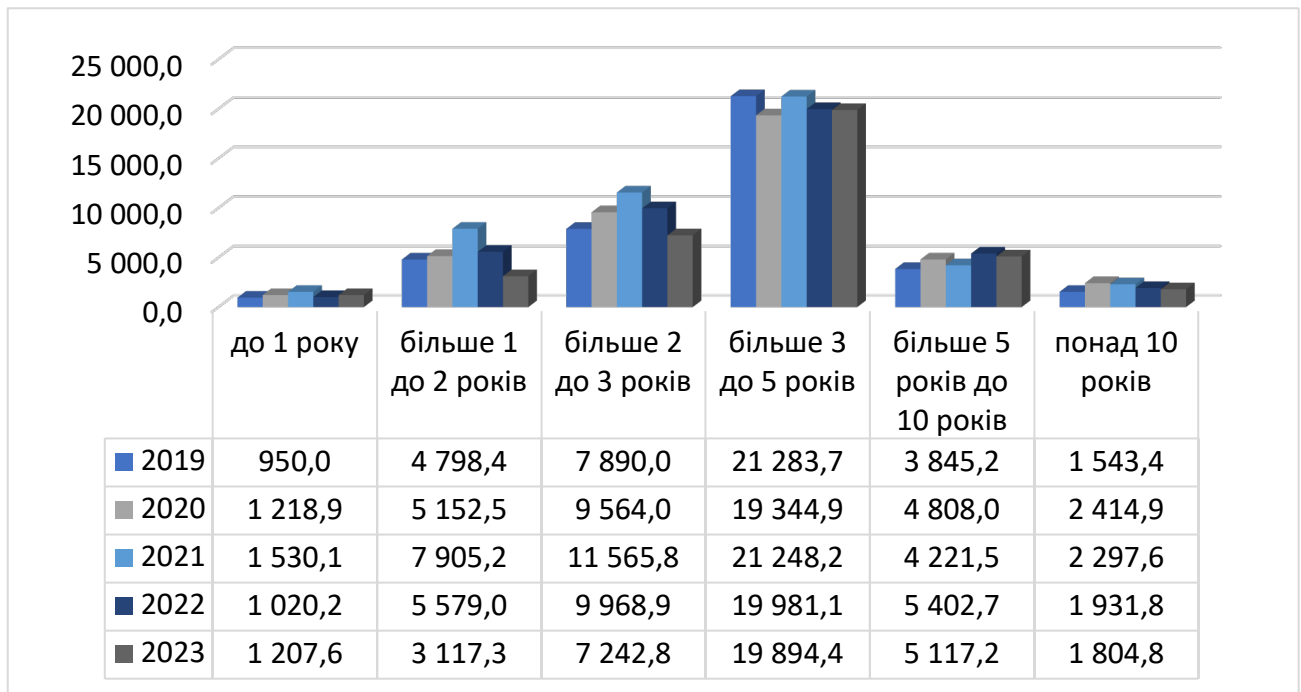

Рис. 2.4. Вартість договорів фінансового лізингу за термінами, млн грн

Джерело: побудовано за даними [28]

Більшість договорів укладається за термінами від 2 до 5 років, що свідчить про даний термін як найбільш затребуваний суб'єктами господарювання.

Лідерами ринку за 2023 р. є ОТП Лізинг, УЛФ Фінанс та ВІП-Рент [28].

Важливим моментом розвитку українського лізингу стала програма «Доступний фінансовий лізинг 5-7-9%», яка офіційно стартувала 16 грудня 2021 року. 21 жовтня 2021 року постановою уряду запроваджено державну програму підтримки мікро-, малі та середні підприємства за договорами фінансової оренди, розроблену Міністерством фінансів. «Доступний фінансовий лізинг 5-7-9%» введена як доповнення до банківської складової Кредитної програми, що раніше діяла, для посилення інвестиційної складової проекту та спрощення доступу мікро-, малого та середнього бізнесу до фінансового лізингу [33, с. 92]. 30 грудня 2021 року «Українська асоціація лізингодавців» підписала Меморандум про співпрацю з Фондом розвитку підприємництва, державним органом, який представляє Раду підприємців. Ця співпраця дає можливість мікро, малим і середнім підприємствам із річним доходом до 20 млн євро отримати доступ до ресурсів фонду .

2.2. Оцінка фінансово-економічного стану ТОВ «ОТП ЛІЗИНГ»

ТОВ «ОТП ЛІЗИНГ», багатoproфільна лізингова компанія, є членом авторитетної європейської фінансової групи OTP Group, яка протягом багатьох років славиться своєю непохитною довірою в Європі. OTP Group має вагомий досвід надання лізингових послуг з 1996 року. Заснована в червні 2008 року компанія ТОВ «ОТП ЛІЗИНГ» є єдиною лізинговою компанією на українському ринку, афілійованою з міжнародним банківським конгломератом, акції якого публічно котируються на Лондонській фондовій біржі. Вражаючий портфель компанії становить 16 млрд грн [29].

«ОТП ЛІЗИНГ» – це група досвідчених експертів у сфері лізингових послуг, які мають багаторічний досвід. Основна мета компанії – надавати першокласні послуги та пропонувати конкурентні та якісні умови фінансування.

ТОВ «ОТП ЛІЗИНГ» пропонує декілька ключових переваг, зокрема індивідуальний підхід та швидке та ефективне обслуговування, відверте та чесне спілкування в бізнесі, міжнародні фінансові ресурси, надійні постачальники, що пропонують різноманітний асортимент обладнання як іноземного, так і вітчизняного виробництва. Надзвичайно важливо віддають перевагу встановленню тривалих відносин з клієнтами [29].

Значущість аналізу фінансово-економічної діяльності ТОВ «ОТП ЛІЗИНГ» важко переоцінити. Вивчаючи основні техніко-економічні показники, можемо визначити прибутковість, платоспроможність та ефективність послуг компанії. Цей аналіз дасть цінну інформацію про успіх і ефективність підприємства.

Основні показники фінансово-економічної діяльності ТОВ «ОТП ЛІЗИНГ» наведено в табл. 2.3. Компанія у 2023 р. спромоглась вийти на позитивні значення прибутку до оподаткування та чистого прибутку порівняно з 2022 р. Протягом аналізованого періоду компанія отримувала збитки від операційної діяльності.

Таблиця 2.3

Основні показники фінансово-економічної діяльності ТОВ «ОТП Лізинг», тис. грн

Показник	Рік					2023/2022, %
	2019	2020	2021	2022	2023	
Чистий дохід (виручка) від реалізації продукції	39988	282710	183749	226436	483875	+113,69
Валовий прибуток від реалізації	6602	63937	67745	124141	274514	+121,13
Фінансовий результат від операційної діяльності	-172979	-490175	-558805	-2252840	-115480	-94,87
Прибуток від звичайної діяльності до оподаткування	192491	473923	730667	-840317	296902	-135,33
Чистий прибуток	157617	378405	597614	-951503	159141	-116,73

Джерело: складено за даними [29]

Динаміка зміни основних фінансово-економічних показників діяльності ТОВ «ОТП ЛІЗИНГ» зображена на рис. 2.5.

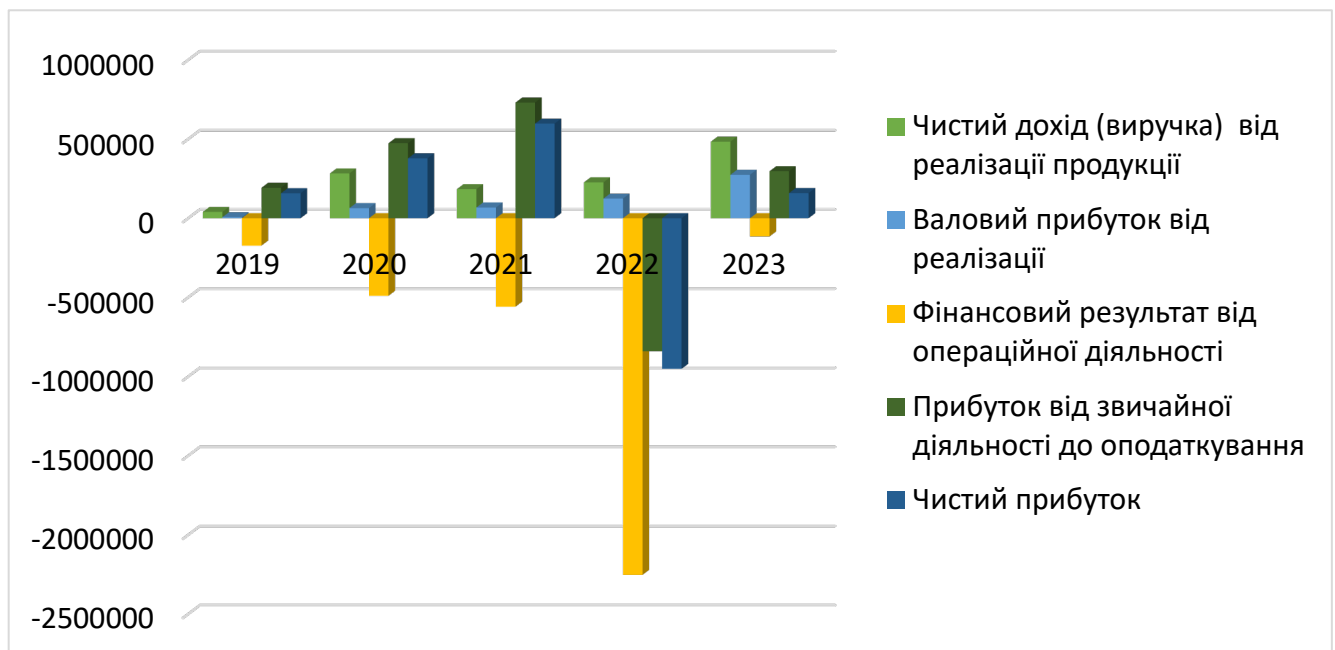

Рис. 2.5. Динаміка зміни показників фінансово-економічної діяльності

ТОВ «ОТП ЛІЗИНГ», тис. грн

Джерело: побудовано за даними [29]

Оцінка майнового стану компанії дасть можливість визначити абсолютні і відносні зміни статей балансу за певний період, відстежити тенденції їх зміни і визначити структуру фінансових ресурсів підприємства (табл. 2.4).

Таблиця 2.4

Аналіз майнового стану ТОВ «ОТП ЛІЗИНГ», тис. грн

Показники	Рік					2023/2022, %
	2019	2020	2021	2022	2023	
1.Необоротні активи	8069413	10893120	14036067	13429751	11120109	-17,20
2.Оборотні активи, в т.ч.:	371081	572780	783620	1196759	1018687	-14,88
Запаси, у т.ч.:	50789	51324	59043	73118	124899	+70,82
- виробничі запаси	24831	32646	26560	32083	42206	+31,55
- товари	25956	18678	32483	41035	82693	+101,52
Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги	6233	6194	8977	155515	107352	-30,97
Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	1917	117	160	212	0	-100,00
Інша поточна дебіторська заборгованість	80764	114213	349217	325571	97836	-69,95
Грошові кошти та їх еквіваленти	98078	218566	136800	393602	499903	+27,01
Витрати майбутніх періодів	93112	164467	194250	202947	188697	-7,02
Інші оборотні активи	40188	17899	35173	45794	0	-100,00
3.Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	28070	31071	8474	39738	22861	-42,47
Всього	8468564	11496971	14828161	14666248	12161657	-17,08

Джерело: складено за даними [29]

Майно компанії у 2023 р. порівняно з 2022 р. зменшилось на 17,08% за рахунок зменшення необоротних активів на 17,20%, оборотних активів на 14,88% і необоротних активів, утримуваних для продажу на 42,47%. Динаміка змін активів ТОВ «ОТП ЛІЗИНГ» представлена на рис. 2.6.

Рис. 2.6. Динаміка змін активів ТОВ «ОТП ЛІЗИНГ», тис. грн.

Джерело: побудовано за даними [29]

Проведемо аналіз динаміки та структури фінансових ресурсів ТОВ «ОТП ЛІЗИНГ» (табл. 2.5).

Фінансові ресурси компанії у 2023 р. порівняно з 2022 р. зменшились на 17,08% за рахунок зменшення довгострокових (на 6,18%) та короткострокових (на 77,82%) зобов'язань. Власний капітал збільшився на 18,12% внаслідок збільшення нерозподіленого прибутку на 19,11%. Поточні зобов'язання знизились на 77,82% внаслідок зникнення короткострокових кредитів банку, зменшення кредиторської заборгованості за товари на 93,46%, поточних зобов'язань з бюджетом на 28,17%, за авансами на 53,70%, поточних забезпечень на 11,30%, інших поточних зобов'язань на 45,30%.

Аналіз пасивів ТОВ «ОТП ЛІЗИНГ», тис. грн

Показник	2019	2020	2021	2022	2023	2023/ 2022, %
1	2	3	4	5	6	7
Власний капітал	626034	1232328	1829942	878439	1037580	+18,12
Зареєстрований (пайовий) капітал	45495	45495	45495	45495	45495	0,00
Нерозподілений прибуток	579939	1186833	1784447	832944	992085	+19,11
Довгострокові зобов'язання	6072987	9165982	10164730	11258335	10563045	-6,18
Поточні зобов'язання і забезпечення	1769543	1098661	2833489	2529474	561032	-77,82
Короткострокові кредити банків	1339341	656290	2009923	1544000	0	-100,00
Кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги	8335	9017	2634	8835	578	-93,46
Поточні зобов'язання за розрахунками з бюджетом	213210	189 420,0	184 740,0	145 070,0	104198	-28,17
Поточні зобов'язання за розрахунками зі страхування	-14	0	4594	2849	3186	+11,83
Поточні зобов'язання за розрахунками зі оплати праці	-47	-157	-17	-92	-120	+30,43
Поточні зобов'язання за одержаними авансами	108468	76459	347522	369050	170867	-53,70
Поточні забезпечення	10818	37505	63709	90706	80454	-11,30
Інші поточні зобов'язання	89432	130127	220384	369056	201869	-45,30
Баланс	8468564	11496971	14828161	14666248	12161657	-17,08

Джерело: складено за даними [29]

Динаміка змін фінансових ресурсів ТОВ «ОТП ЛІЗИНГ» представлена на рис.

2.7.

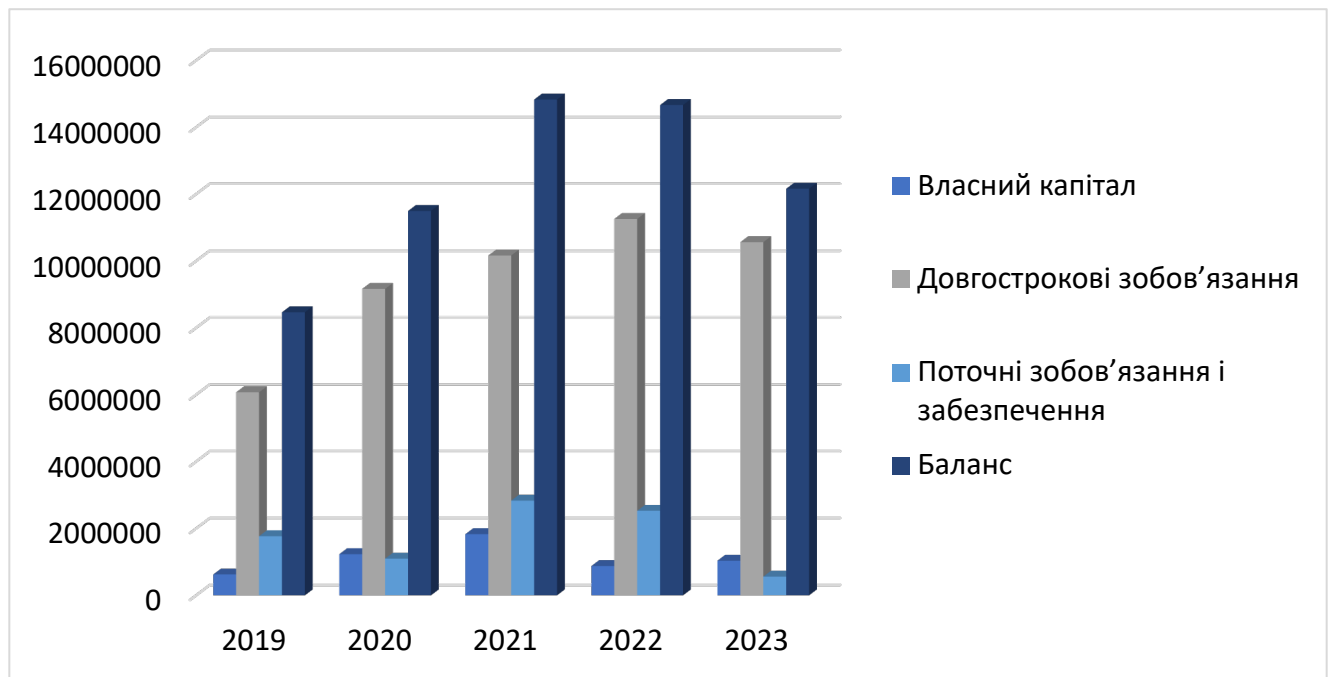

Рис. 2.7. Динаміка фінансових ресурсів ТОВ «ОТП ЛІЗИНГ», тис. грн

Джерело: побудовано за даними [29]

Структура фінансових ресурсів ТОВ «ОТП ЛІЗИНГ» представлена на рис. 2.8. Найбільшу питому вагу складають довгострокові зобов'язання.

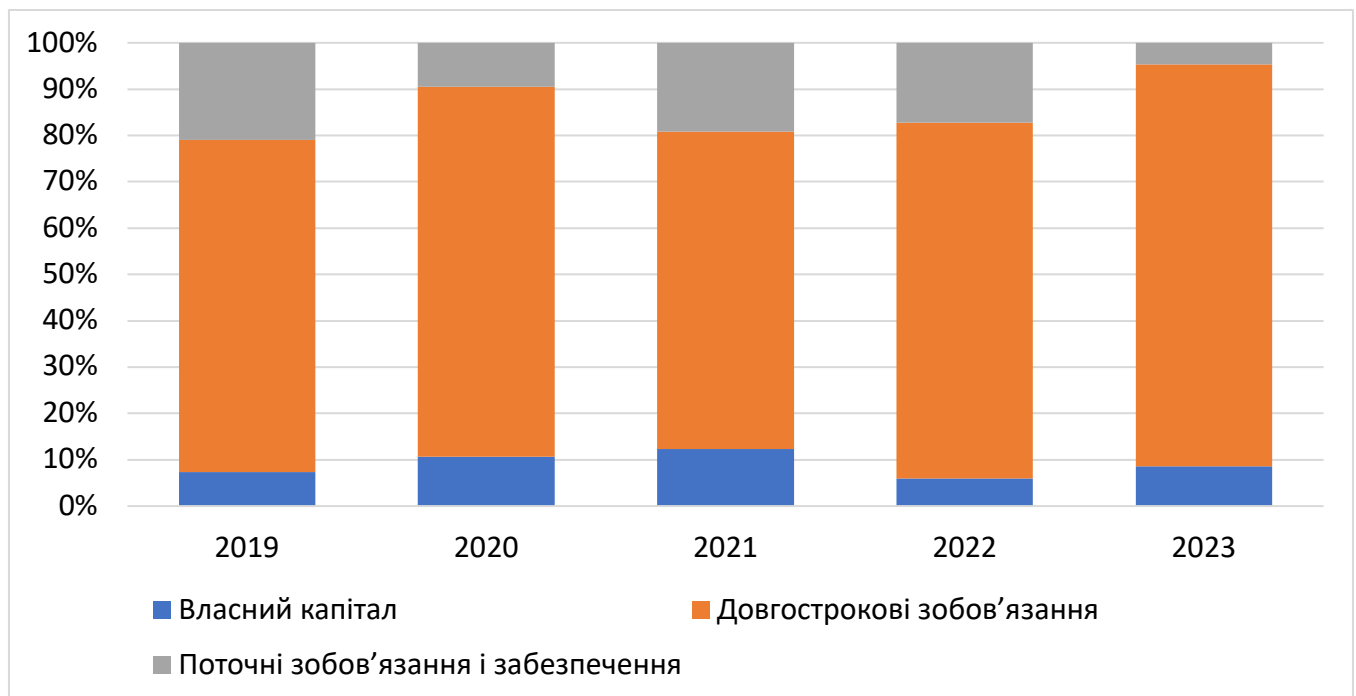

Рис. 2.8. Динаміка структури фінансових ресурсів ТОВ «ОТП Лізинг», %

Джерело: побудовано за даними [29]

Показники фінансової стійкості ТОВ «ОТП ЛІЗИНГ» наведено на рис. 2.9.

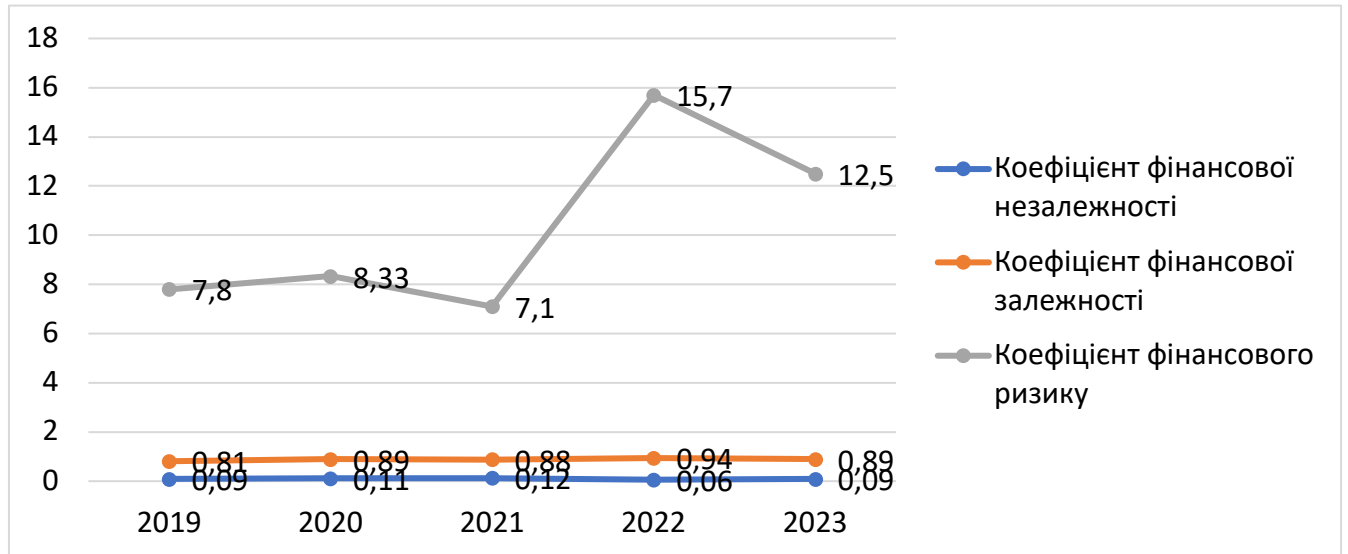

Рис. 2.9. Показники фінансової стійкості ТОВ «ОТП ЛІЗИНГ»

Джерело: побудовано за даними [29]

Загалом показники фінансової стійкості не відповідають нормативним значенням, що свідчить про зниження фінансової стійкості компанії, високий рівень ризику і залежність від позикових коштів.

Динаміка чистого прибутку компанії на рис. 2.10.

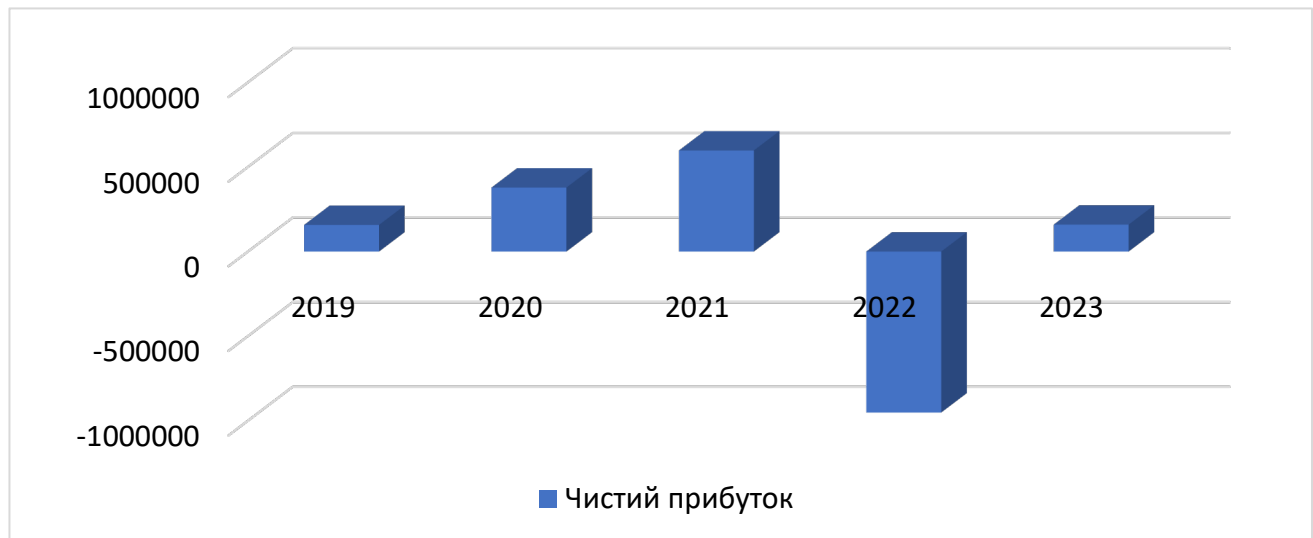

Рис. 2.10. Динаміка чистого прибутку ТОВ «ОТП ЛІЗИНГ», тис. грн

Джерело: побудовано за даними [29]

У компанії непостійні фінансові результати, проте у 2023 р. вона спромоглась наладити свою діяльність і почати знов отримувати прибутки у складних умовах.

2.3. Аналіз лізингових послуг ТОВ «ОТП ЛІЗИНГ»

Ринок лізингових послуг доцільно оцінювати, зокрема послуги, які надає ТОВ «ОТП ЛІЗИНГ». ТОВ «ОТП ЛІЗИНГ» спеціалізується на наданні послуг фінансового лізингу як фізичним, у тому числі підприємцям, так і юридичним особам.

ТОВ «ОТП ЛІЗИНГ» здійснює лізингові ініціативи в багатьох секторах, включаючи [29]:

- 1) Транспортні варіанти переміщення товарів і вантажів, спеціальна техніка:
 - транспортні засоби вантажних перевезень;
 - транспортні засоби пасажирських перевезень;
 - автомобілі;
 - спеціальна техніка;
- 2) Обладнання та устаткування, що використовується в сільськогосподарській практиці.
 - трактори;
 - комбайни;
 - навісні обладнання;
- 3) Обладнання для:
 - виробництва;
 - будівельних робіт;
 - поліграфічної діяльності;
 - інші.

ТОВ «ОТП ЛІЗИНГ» працює в різних галузях, включаючи виробництво, будівництво, поліграфію та інші. Одним із основних напрямків діяльності є лізинг сільськогосподарської техніки. Щоб забезпечити найвищу якість обладнання. ТОВ «ОТП ЛІЗИНГ» встановив партнерські відносини з такими відомими виробниками,

як CNHi (Case IH, New Holland), CLAAS, Manitou, Fendt, Challenger, Massey Ferguson, John Deere, Lemken, Gaspardo, Kuhn, Versatile і т. д [29].

Клієнтам надається можливість взяти в оренду сільгосптехніку від відомих брендів, що вимагає невеликих вкладень як грошей, так і часу.

Розглянемо поточний стан розрахунків з клієнтами з фінансового лізингу ТОВ «ОТП ЛІЗИНГ» (табл. 2.6).

Коли ТОВ «ОТП ЛІЗИНГ» бере на себе роль орендодавця в договорі оренди, оренда класифікується як фінансова або операційна. Якщо лізингоодержувач несе всі ризики та вигоди, викладені в договорі, то він вважається фінансовим лізингом. З іншого боку, будь-які інші договори підпадають під класифікацію операційної оренди.

Чисті інвестиції ТОВ «ОТП ЛІЗИНГ» в оренду обліковуються як дебіторська заборгованість на основі сум, отриманих від орендарів. У перший рік сплачуються мінімальні лізингові платежі. Ці платежі складають понад 40% від загальної суми платежів, здійснених за аналізований період.

Для зменшення кредитного ризику ТОВ «ОТП ЛІЗИНГ» вживає різноманітні заходи, у тому числі створює резерви для компенсації прогнозованих кредитних збитків. ТОВ «ОТП ЛІЗИНГ» використовує наступні стратегії, щоб мінімізувати ймовірність дефолту. Компанія отримує ідентичний актив як заставу для цілей фінансового лізингу. Вартість застави постійно контролюється керівництвом компанії та, за необхідності, переоцінюється.

Основними об'єктами фінансового лізингу компанії є сільськогосподарська техніка, автомобілі, транспортні засоби, вантажівки, залізничні вагони та обладнання.

Дослідивши склад клієнтського портфеля дебіторської заборгованості ТОВ «ОТП ЛІЗИНГ», стає очевидним, що більшість складають договори фінансового лізингу сільськогосподарського призначення (табл. 2.7).

Таблиця 2.6

Аналіз розрахунків з клієнтами з фінансового лізингу ТОВ «ОТП ЛІЗИНГ»

Показники	2019		2020		2021		2022	
	тис. грн	%	тис. грн	%	тис. грн	%	тис. грн	%
Дебіторська заборгованість за договорами фінансової оренди (мінімальні орендні виплати), в т.ч.:	9634209	100,00	12880129	100,00	16424739	100,00	17294037	100
рік 1	4112615	42,69	5328559	41,37	6777226	41,26	7626415	44,10
рік 2	2496570	25,91	3490605	27,10	4547449	27,69	4289278	24,80
рік 3	1647395	17,10	2203696	17,11	2497077	15,20	3118448	18,03
рік 4	926358	9,62	1114081	8,65	1693308	10,31	1865071	10,78
рік 5	301325	3,13	580975	4,51	842829	5,13	361409	2,09
після 5 року	149946	1,56	162213	1,26	66850	0,41	33416	0,19
Незароблені фінансові доходи за договорами фінансової оренди	-1630544	-	-1892715	-	-2411593	-	-2576816	-
Резерви на покриття очікуваних кредитних збитків	-94574	-	-150940	-	-163121	-	-1539235	-
Чисті інвестиції у фінансову оренду	790991	-	10836474	-	13850025	-	13177985	-

Джерело: складено за даними [29]

Таблиця 2.7

Аналіз дебіторської заборгованості ТОВ «ОТП ЛІЗИНГ»

Показники	2019		2020		2021		2022	
	тис. грн	%	тис. грн	%	тис. грн	%	тис. грн	%
Дебіторська заборгованість за договорами фінансової оренди, в т.ч.:	8003665	100,00	10987414	100,00	14013146	100,00	14717223	100
сільське господарство	2988145	37,33	3665820	33,36	4793362	34,21	5049108	34,31
торгівля та дистрибуція	1506972	18,83	2734170	24,88	3283883	23,43	3192683	21,69
транспорт	1608827	20,10	1601814	14,58	2117791	15,11	2076875	14,11
адміністративні послуги	69988	0,87	1110064	10,10	1377023	9,83	1624913	11,04
промислове виробництво	1054714	13,18	1223473	11,14	1041841	7,43	1347176	9,15
будівництво	214688	2,68	206726	1,88	482937	3,45	514352	3,49
видобуток корисних копалин	127637	1,59	135181	1,23	334803	2,39	459124	3,12
телекомунікації	228982	2,86	121837	1,11	264044	1,88	262738	1,79
інше	203712	2,55	188329	1,71	317442	2,27	190254	1,29
Резерви на покриття очікуваних кредитних збитків	-94574	-	-150940	-	-163121	-	-1539235	-
Усього дебіторська заборгованість за вирахуванням резервів	790991	-	10836474	-	13850025	-	13177985	-

Джерело: складено за даними [29]

Проте протягом аналізованого періоду ця частка зменшувалася. З іншого боку, сектор торгівлі та дистрибуції стабільно зберігає сильну присутність, з року в рік займаючи друге місце. Крім того, категорія «транспорт» досягає помітного рівня в 2019 році, але зазнає спаду в наступні роки. При цьому суттєво зменшилася частка заборгованості клієнтів у сфері промислового виробництва.

Проаналізуємо фінансові результати послуг ТОВ «ОТП ЛІЗИНГ» (табл. 2.8).

Таблиця 2.8

Аналіз фінансових результатів надання послуг ТОВ «ОТП ЛІЗИНГ», тис. грн

Показники	2019	2020	2021	2022	2022/2021, %
Фінансовий дохід від оренди	987535	1081353	1324635	1236915	-6,62
Процентні витрати	516239	482277	494709	454609	-8,11
Чисті процентні доходи	471296	599076	829926	794995	-4,21
Витрати за кредитними збитками	20437	-36107	-19923	-21686	+8,85
Дохід від операційної оренди	2615	9746	35667	93468	+162,06
Інший дохід від оренди	12948	13888	14294	9309	-34,87
Витрати на виплату працівникам	74800	95385	121354	142733	+17,62
Чистий прибуток (збиток) від операцій з іноземною валютою	13246	-2581	32786	-12369	-137,73
Операційні витрати	31719	39477	53833	16119	-70,06
Інші доходи	29799	38354	45317	32150	-29,06
Інші витрати	0	13591	32212	59377	+84,33
Прибуток до оподаткування	443882	473923	730668	-840317	-215,01
Витрати з податку на прибуток	58316	95519	133054	111186	-16,44
Чистий прибуток (збиток)	385506	378404	597614	-951503	-259,22

Джерело: складено за даними [29]

Компанія отримувала прибутки, але 2022 рік вніс свої корективи, і компанія отримала збиток у відповідний рік. Динаміка зростання прибутку була обумовлена зростанням чистого процентного доходу, доходів від операційних оренд.

Проаналізуємо склад доходів ТОВ «ОТП ЛІЗИНГ» (табл. 2.9).

Динаміка і склад доходів ТОВ «ОТП ЛІЗИНГ», %

Показник	2019	2020	2021	2022
Фінансовий дохід від оренди	94,40	94,58	91,18	89,37
Дохід від операційної оренди	0,25	0,85	2,46	6,75
Інший дохід від оренди	1,24	1,21	0,98	0,67
Чистий прибуток від операцій з іноземною валютою	1,27	0,00	2,26	0,00
Інші доходи	2,85	3,35	3,12	3,21
Всього доходів	100,00	100,00	100,00	100,00

Джерело: складено за даними [29]

Більше 89% доходів отримуються від фінансових доходів від лізингу. Певні зміни характерні для доходів від операційної оренди (зростання), інших доходів від оренди (зменшення), коливання інших доходів та чистого прибутку від операцій з іноземною валютою. Проаналізуємо склад витрат ТОВ «ОТП ЛІЗИНГ» (табл. 2.10).

Таблиця 2.10

Динаміка і склад витрат ТОВ «ОТП ЛІЗИНГ», %

Показник	2019	2020	2021	2022
Процентні витрати	73,59	63,05	78,61	27,74
Витрати за кредитними збитками	2,91	4,72	1,18	53,82
Витрати на виплату працівникам	10,66	12,47	7,20	6,16
Чистий збиток від операцій з іноземною валютою	0,00	0,34	0,00	0,51
Операційні витрати	4,52	5,16	3,19	5,52
Інші витрати	0,00	1,78	1,91	1,65
Витрати з податку на прибуток	8,31	12,49	7,90	4,60
Всього доходів	100,00	100,00	100,00	100,00

Джерело: складено за даними [29]

Найбільша доля витрат припадає на процентні витрати, витрати за кредитними збитками та виплати працівникам. ТОВ «ОТП ЛІЗИНГ» активно надає лізингові послуги та має вагомий вклад у розвиток лізингу в Україні.

РОЗДІЛ 3. ШЛЯХИ УДОСКОНАЛЕННЯ ЛІЗИНГОВИХ ПОСЛУГ В УКРАЇНІ

3.1. Перспективи впровадження в Україні зарубіжного досвіду з розвитку лізингових послуг

Ефективність лізингу устаткувань і обладнання продемонстрували країни зі зрілою ринковою економікою, в результаті цей підхід виявляється цінним, коли споживчий попит обмежений через фінансові обмеження потенційних покупців. Використання лізингових об'єктів поширюється на різні сектори, охоплюючи сільське господарство та ширшу галузь агробізнесу.

Останнім часом лізингові послуги, що охоплюють оренду машин, обладнання та інших активів, зазнали стрімкого зростання в глобальному масштабі. Сполучені Штати є неперевершеним лідером на світовому ринку лізингових послуг, представляючи приблизно 52% від загального обсягу лізингових послуг в усьому світі. Примітно, що в США 25-30% інвестицій в обладнання здійснюється через лізинг. Значне розширення лізингу в США можна пояснити, зокрема, податковими стимулами, такими як прискорена амортизація та податкові кредити на інвестиції. Розуміючи ризики, пов'язані з передачею обладнання орендарям, уряд США стимулює лізингодавців до розширення своєї діяльності, пропонуючи пільговий режим оподаткування, який визнається законодавством як компенсація [21, с. 50].

Історичний контекст розвитку лізингових послуг в Сполучених Штатах в середині 70-х років характеризувався загальним економічним спадом як у США, так і в країнах Західної Європи. Хоча кожна країна мала власні причини економічного спаду, деякі з найбільш значущих факторів включали енергетичну кризу 1973-1974 рр., яка призвела до зростання цін на всі товари, зокрема на промислове обладнання. Крім того, спостерігався знос основних засобів промислових і сільськогосподарських підприємств понад 50%, а також моральний

знос існуючих технологій та відзначалась необхідність оновлення техніки та обладнання. Крім того, спостерігалось зниження впровадження досягнень науки і техніки у виробництво, обмеженість фінансових ресурсів, що призвело до інфляційних процесів в економіці. Аналізуючи розвиток лізингових послуг в США та Західній Європі, важливо підкреслити, що поглиблення лізингових процесів було зумовлене гострою потребою в ліквідних коштах промислових компаній, яка виникла внаслідок економічної кризи [23, с. 31].

Більшість комерційних банків використовували цей метод для полегшення лізингових послуг. Ці послуги в основному полягали в кредитуванні, оскільки банкам дозволялося позичати позичальникам лише суму, яка трохи перевищує 10% їхнього статутного капіталу. Однак це обмеження кредитування не поширювалося на лізингові операції, що призвело до розвитку переваг фінансового лізингу в Сполучених Штатах і Франції. На відміну від цього, Німеччина переважно покладалася на непрямий лізинг через посередників для більшості своїх операцій [23, с. 32].

За цей час більшість лізингових компаній забезпечили понад 50% фінансового покриття придбання предметів лізингу, насамперед техніки, за рахунок банківських кредитів. Навпаки, 25% незалежних компаній покладалися на банківські позики, щоб покрити 75% вартості при купівлі орендної нерухомості. Як наслідок, ціни на лізингові послуги мали тенденцію до зростання. До середини 1970-х років Сполучені Штати могли похвалитися загалом 120 відомими компаніями, серед яких були і лізингові компанії.

З 50 найбільших комерційних банків 49 активно займалися лізинговою діяльністю, що призвело до помітного десятикратного зростання прямих інвестицій, пов'язаних із цими операціями. У той час як Німеччина займає друге місце за кількістю лізингових компаній, обсяг лізингових операцій, що проводяться в США, перевищує Німеччину в 1,5-2 рази [23, с. 32].

У Німеччині, коли покупець потребує лізингового обладнання, машинобудівна компанія повідомляє про це банк, який потім протягом двох тижнів оцінює фінансову стійкість потенційного покупця для визначення ризику банкрутства. Після завершення цієї оцінки між одержувачем і банком-кредитором укладається кредитна угода, за якою компанія-виробник покриває 80% вартості транспортного засобу. Як правило, одержувач надає 20% передоплату сервісному дилеру, який передає її компанії-виробнику. Однак перед оформленням кредитної угоди одержувач повинен отримати страховку на передбачуваний транспортний засіб, оскільки це обов'язкова умова, встановлена банком. Банк використовує транспортний засіб як заставу для забезпечення погашення кредитних сум. У лізинговій операції банк накладає процентну ставку 10% річних. Однак важливо зазначити, що фірма платить банку нижчу ставку 5,4% річних, щоб стимулювати пропозицію, тоді як частка одержувача становить лише 4,6% річних. Цей принцип підкреслює прагнення фірми надавати одержувачу додаткову фінансову допомогу. Для цього виробник утримує 80% вартості транспортного засобу, яку оплачує банк.

Коли дилер передає транспортний засіб одержувачу, він утримує частину вартості транспорту, як правило, близько 3-4%, а також 20% передоплати одержувача. Ця сума зберігається дилером для покриття його участі в експлуатації та обслуговуванні транспорту протягом гарантійного терміну. Варто зазначити, що компанія-виробник не стягує з одержувача жодних додаткових комісій за операцію з лізингу транспорту. Фактично, компанія-виробник отримує більше половини виплати відсотків від банку.

Як правило, тривалість лізингу становить три роки, протягом яких особа, яка отримує транспортний засіб, регулярно сплачує банку. Періодичність цих платежів може бути як щомісяця, так і кожні два-три місяці, як це обумовлено в кредитному договорі. Після закінчення терміну лізингу, якщо лізингоодержувач вирішив не сплачувати непогашену вартість транспорту банку, він повертається дилеру. Потім дилер продає транспорт і використовує виручені кошти для розрахунку з банком.

Укладаючи договір лізингу, компанія включає амортизацію транспорту за трирічний період у собівартість своєї продукції. Це служить для банку засобом формування лізингових платежів.

Після придбання транспорту дилер, відповідальний за його первинне надходження в домогосподарство, зобов'язаний здійснювати технічне обслуговування протягом трьох років. Сюди входить гарантійний термін, який триває один рік і покривається виробником, а також подальше технічне обслуговування, яке проводиться за звичайних умов, подібне до техобслуговування, необхідне для будь-якого іншого транспортного засобу.

Лише в 1970 році, після впровадження податкових переваг, лізинг зазнав значного зростання та розвитку у Великій Британії. Підприємства мають можливість вирахувати всі свої інвестиції з оподаткованого прибутку того самого року, коли вони були зроблені. Спочатку ці пільги надавалися насамперед високоприбутковим компаніям, але вони опосередковано поширювалися і на орендарів. Однак компанії могли скористатися цими податковими пільгами лише наприкінці фінансового року, що призвело до періоду очікування для тих, хто зробив інвестиції на початку року. Щоб прискорити отримання непрямих вигід, компанії почали продавати обладнання лізинговим компаніям і згодом здавати його в оренду. Це спонукало лізингові компанії відкривати філії протягом фінансового року. Важливо зазначити, що інвестиційний податковий кредит не був безкоштовним, оскільки він був компенсований податками на орендні платежі. Тим не менш, він пропонував можливість безвідсоткової позики в розмірі 52% від вартості обладнання, що в кінцевому підсумку вплинуло на вартість оренди для орендарів.

У 1970-х роках, коли у Великій Британії налагоджувалися лізингові операції, уряд прийняв рішення скасувати корпоративний податок для лізингодавців, які займаються фінансовим лізингом. Згодом було запроваджено зниження на 75% і 50% початкової ставки податку, і наразі ставка податку становить 25%.

Що стосується капітальних витрат, то орендар має право вимагати податкову знижку за довгостроковою орендою. Водночас, якщо устаткування або обладнання відповідає критеріям довгострокової оренди на початку терміну оренди, орендар, як суб'єкт господарювання, несе відповідальність за сплату податків на капітальні витрати та має право на податкову знижку. Класифікація оренди як довгострокової фінансової або довгострокової операційної оренди визначає розподіл коштів на рахунку капітальних витрат.

У разі лізингу обладнання за довгостроковою орендою лізингодавець повинен вважати капітальні витрати рівними загальній сумі поточних витрат на мінімальні орендні платежі та будь-які несплачені орендні платежі до початку терміну оренди.

За обладнання, яке вважається цінним довгостроковим активом, тобто має термін корисного використання менше 25 років, суб'єкт господарювання додатково відраховуватиме 6% щорічно. Це відрахування застосовується до різних статей, таких як рухомий склад, трамваї, кораблі, автомобілі, машини, заводські витрати, житлові будинки, магазини, готелі та офіси.

Зараз лізингові послуги визнаються альтернативним методом довгострокового фінансування, що включає аспекти кредитного фінансування під заставу та погашення боргу. Однією з ключових переваг лізингової послуги є те, що платежі враховуються у собівартості виробництва, що призводить до зменшення прибутку. Це може виявитися вигідним, особливо якщо врахувати потенційну економію від високої граничної ставки податку.

Укладаючи лізингові угоди, фермери можуть скористатися значними податковими пільгами, точна величина яких залежить від умов лізингу та податкового законодавства відповідної країни. Ці пільги впливають із домовленості, згідно з якою лізингодавець, а не фермер, володіє обладнанням.

У договорі термін оренди становить 40-90% очікуваного терміну корисного використання активу. У договорі також вказується розмір залишкової вартості. Якщо фактична залишкова вартість нижча за узгоджену вартість, фермер

зобов'язаний відшкодувати лізингодавцеві нестачу. Лізингодавці отримують прибуток за рахунок регулярних платежів від лізингоодержувача та від вартості активу після закінчення терміну лізингу [3, с. 135].

У Нідерландах оперативний лізинг транспортних засобів поділяється на два типи: лізинг без технічного обслуговування та лізинг з компонентами обслуговування. Останній вид, відомий як оперативний лізинг з повним обслуговуванням, особливо поширений для автомобілів (хоча його також можна використовувати в сільському господарстві). За цією угодою лізингова компанія постачає засоби виробництва (наприклад, автомобіль чи трактор) користувачеві, зберігаючи як економічні, так і юридичні права власності. У результаті компанія бере на себе повну відповідальність за будь-які пов'язані з цим фінансові ризики.

Лізингодавець покриває витрати на утримання, визначені за розрахунками орендаря. Завдяки вмілій експлуатації, якісному ремонту і технічному обслуговуванню автомобіль зберігає свою вартість навіть після того, як лізингоодержувач повністю погасить його початкову вартість шляхом своєчасних платежів. У результаті фермер має можливість отримати автомобіль у юридичну власність за символічну плату, що робить умови оренди дуже привабливими.

Крім того, повна фінансова гарантія не є обов'язковою для активів фінансового лізингу, які можуть бути використані для забезпечення банківського кредиту. Платежі за оренду обладнання зазвичай здійснюються щомісяця, хоча вони можуть бути організовані за квартальним або альтернативним графіком, залежно від типу обладнання та отриманого доходу від його використання.

Якщо лізингоодержувач порушує договір лізингу, лізингодавець передбачає наступні дії:

- 1) зміна умов майбутніх платежів спільно з лізингоодержувачем;
- 2) вимога дострокової оплати, як це передбачено договором;
- 3) дострокове розірвання договору оренди та повернення обладнання у власність.

Після укладення договору лізингу лізингоодержувач має можливість повернути обладнання лізингодавцю або залишити його за залишковою вартістю.

В Австрії договір оренди вважається недійсним, якщо орендар зберігає за собою право власності на предмет лізингу. Як правило, в таких ситуаціях укладається додаткова угода купівлі-продажу обладнання з переходом права власності від лізингодавця до лізингоодержувача.

Лізингова діяльність у деяких країнах отримує державні субсидії, які віднімаються із загальної вартості орендованого майна. Відстрочка сплати податків – ще одна форма податкової пільги, яка існує.

Значення позикових коштів у формуванні фінансових ресурсів для лізингових компаній добре задокументовано в міжнародних прикладах. Ці кошти сприяють формуванню до 75% загальних ресурсів підприємства. Банки відіграють вирішальну роль у наданні позик, пропонуючи як гарантовані позики, які оцінюються на основі фінансових можливостей клієнта та відповідають умовам договору лізингу, так і незаставні позики, які є стандартними банківськими позиками, доступними для будь-якої компанії чи позичальника.

Здатність компанії працювати ефективно за цього сценарію залежить від її доступу до позик від фінансових установ і потенційного впливу коливань процентних ставок, й інших факторів, які визначаються загальною банківською політикою [8, с. 157]. Основним засобом участі компанії є короткострокові кредити комерційних банків, тоді як лізингова компанія займається переважно середньо- та довгостроковими операціями.

Під час оформлення лізингової угоди лізингова організація змушена вирішувати цей парадокс шляхом ретельної оцінки різних факторів. Основна мета полягає в тому, щоб вирівняти лізингові платежі з витратами, понесеними на забезпечення коштів, а також гарантувати достатню ліквідність і здатність виконувати фінансові зобов'язання. Комерційні банки, надаючи кредити

лізинговим організаціям, отримують можливість впливати на конкретні види і загальний напрямок лізингової діяльності.

Лізинг відіграє вирішальну роль у наданні фінансової допомоги споживачам в Італії, незалежно від того, купують вони обладнання всередині країни чи експортують його за кордон. Якщо покупець бажає придбати обладнання, але не має для цього коштів, він може звернутися до лізингової компанії для полегшення розрахунків з постачальником. Крім того, лізингова компанія може запропонувати вказівки щодо найвигіднішої країни (наприклад, Німеччини, Італії чи Франції) для закупівлі бажаної техніки чи обладнання.

Після того, як покупець завершив переговори з компанією-постачальником і вирішив будь-які технічні або технологічні проблеми, він переходить до подачі заявки в лізингову компанію. Потім лізингова компанія укладає з покупцем договір розстрочки лізингу. У цій угоді лізингова компанія приймає на себе право власності на обладнання та платить компанії-постачальнику за продукцію. Згодом лізингова компанія надає покупцеві обладнання в лізинг на стандартний термін – три роки з можливістю дострокового погашення за бажанням покупця.

У договорі орендар знайде вичерпний опис конкретних умов і відповідних сум, необхідних для оплати оренди обладнання. Ці виплати можуть здійснюватися раз на три, шість або дев'ять місяців, а в деяких випадках навіть щомісяця. Для початку угоди орендар має можливість внести авансовий платіж у розмірі від 10% до 20% від загальної вартості обладнання. Потім залишок буде розділено на рівні частини, причому кожна частина буде сплачена протягом заздалегідь визначених часових рамок.

Процентні ставки лізингової компанії залежать від конкретної конвертованої валюти, яка використовується для купівлі обладнання, коливаючись від 12 до 15% річних. Ці витрати додаються до балансу покупця після здійснення оплати за орендоване обладнання.

Щоб врахувати інфляційні фактори протягом трирічного періоду оренди, додаткова ставка, яка відповідає індексу інфляції або змінна процентна ставка, включається в базову ставку на річній основі або змінний процент, який узгоджується з коливаннями курс долара. У рамках угоди покупець має можливість отримати машини та обладнання разом із пов'язаними з ними витратами, а також необхідні запасні частини, які покриває лізингова компанія. Така домовленість надає покупцеві вищезазначені додаткові переваги.

У разі недотримання покупцем узгоджених умов сплати лізингових платежів компанія накладає додаткові штрафні санкції. Якщо покупець не встигне повністю оплатити вартість обладнання та нараховані проценти протягом трьох років, лізингова компанія, яка виступає як законний власник, залишає за собою право вилучити обладнання у сторони-порушника.

Договір лізингу містить положення, яке вимагає від покупця повністю фінансувати обладнання за рахунок власних коштів; якщо ця умова не виконується, договір не буде укладено [24, с. 54].

Включивши термін оренди в першу половину періоду амортизації машин і обладнання, який зазвичай становить 7-8 років в Італії, фермери можуть фактично уникнути сплати податків протягом цього періоду. Лише в другій половині періоду амортизації починається стягнення податку. Ця домовленість надає значні податкові переваги для фермерів.

В Італії уряд пропонує значну фінансову допомогу фермерам як засіб підтримки сільського господарства країни. Протягом останніх років дотації становлять 40-45% загальних витрат, пов'язаних з сільськогосподарським виробництвом. Ця фінансова підтримка спрямована спеціально на придбання аграріями нової техніки та обладнання. Як наслідок, фермери виграють від знижених орендних платежів, які компенсуються сумою державної дотації.

Лізингові послуги почали набирати обертів в Азії в 1960-х роках, а Японія стала лідером у цьому регіоні. Ринок лізингових послуг в Японії відомий своєю

гострою конкуренцією, передачею технологій та інноваційними підходами лізингодавців.

Сфера лізингових послуг пропонує низку варіантів для задоволення різних потреб, включаючи закінчення терміну оренди, поновлення та продовження кредиту, а також технологічне оновлення [15, с. 64]]. Ці опції призначені для забезпечення гнучкості та адаптивності в лізингових відносинах, дозволяючи вносити коригування у відповідь на фінансові та технологічні зміни. Розвиток лізингових послуг для підприємств привів також до появи сек'юритизації. Значну роль у формуванні ринку лізингових послуг відіграло створення таких кредиторських органів, як уряд і префектури, активна участь банків, торгових домів і промислових корпорацій.

Досліджуючи практику лізингових послуг в різних розвинутих країнах, можна виявити загальну закономірність – це сприяння зростанню лізингових послуг послідовно досягається шляхом впровадження податкових пільг, відрахувань і субсидій.

В Україні існують мінімальні податкові пільги для стимулювання розвитку лізингових послуг. Навпаки, в нашій країні створено несприятливе податкове середовище. Це включає спеціальний режим оподаткування для лізингодавців, які є банками та небанківськими установами, де вони є платниками податку на додану вартість на проценти та комісійні, отримані від лізингових платежів. Крім того, існує неузгодженість умов податкової амортизації для орендованих активів, зокрема для активів, які віднесені до третьої групи основних засобів [3, с. 135]. Крім того, існують значні обмеження щодо включення витрат на страхування орендованих активів до складу валових витрат. З нашої точки зору, основною податковою перешкодою для розвитку лізингу є те, що вітчизняні комерційні банки не отримують таких же податкових пільг, як лізингові компанії, які не є афілійованими банками. Як наслідок, вітчизняним банкам не вигідно займатися

лізинговою діяльністю, особливо порівняно з банками більш розвинутих країн, особливо коли мова йде про надання кредитів на умовах лізингу.

У ситуації, коли економіка України потребує активізації та розширення, ринок лізингових послуг працює зі значною неефективністю за відсутності державної підтримки, що перешкоджає просуванню фінансування вітчизняного виробника. Що стосується орендарів, то в Україні є законодавча норма, яка дозволяє відшкодовувати ПДВ, хоча це правило стосується переважно сільськогосподарських підприємств. Таким чином, сільгоспвиробники наразі мають можливість компенсувати за власні кошти частину витрат, понесених на придбання складної сільськогосподарської техніки вітчизняного виробництва. Це відшкодування становить 30% вартості без урахування податку на додану вартість.

Отже, основна увага при впровадженні зарубіжної практики розвитку лізингових послуг в вітчизняний контекст передбачає впровадження податкових пільг, відрахувань і субсидій для всіх сторін, залучених до договору лізингу (як лізингодавця, так і лізингоодержувача). Зокрема, особливу увагу слід звернути на пільги, які надаються банкам, визнаним найбільш надійними та добре капіталізованими фінансовими установами.

Стимулювання комерційних банків може здійснюватися за допомогою пропорційного підходу, коли величина податкового вирахування пов'язана з обсягом кредитування та кількістю лізингових угод. Крім того, деякі відомі банки, що займаються лізинговими операціями самостійно або через свої дочірні компанії, можуть мати право на знижені процентні ставки за кредитами рефінансування. Цей стимул застосовується, коли 20-30% кредиту рефінансування спрямовується на фінансування лізингу.

Розвиток практики лізингу за кордоном насамперед зумовлений привабливістю податкових пільг, і подібні податкові пільги мають потенціал для розвитку лізингових послуг також в Україні.

3.2. Пропозиції з удосконалення лізингової діяльності в Україні

У ході дослідження було отримано комплексне розуміння різноманітних викликів, які перешкоджають налагодженню ефективних лізингових відносин в Україні. Такі перешкоди можна класифікувати за різними типами, розглядаючи загальні проблеми, пов'язані зі зростанням лізингової діяльності в країні, і включають:

- 1) недоліки внутрішньо-правової бази;
- 2) відсутність цілісної національної політики розвитку лізингових послуг;
- 3) негнучкий підхід до оподаткування лізингових операцій;
- 4) обмежений попит на продукцію місцевого виробництва;
- 5) низька платоспроможність споживачів.

Однією з проблем, з якою стикаються споживачі в секторі малого та середнього бізнесу, є недостатня обізнаність щодо переваг та унікальних аспектів лізингових послуг. Неефективне управління місцевими лізинговими компаніями створює значну проблему з точки зору управління. Система збуту лізингових компаній наразі знаходиться на низькому рівні, що створює значні проблеми. Окрім цього, банківська система становить сильну конкуренцію лізинговим послугам завдяки своїй здатності надавати дешевші послуги та маючи широкий спектр фінансових пропозицій. З іншого боку, на ринку лізингових послуг відсутня значна конкуренція, яка може стати рушійною силою зростання, стабільності та розширення лізингової діяльності на фінансовому ринку.

Варто також відзначити, що лізингодавці відчують фінансові труднощі через відсутність стабільних фінансових ресурсів. Проблема ресурсів виникає через те, що лізингові компанії створюють неефективну структуру ресурсів для фінансування лізингу, що обмежує доступність варіантів фінансування лізингових операцій та обмежує короткострокове кредитування банківськими установами лізингової діяльності.

Однією з основних проблем, з якою стикаються вітчизняні лізингові компанії, є відсутність комплексної та ефективної автоматизованої системи оптимізації лізингових операцій. Викликом також є економічний аспект, зокрема нерозвиненість інфраструктури ринку лізингових послуг. Проблемою лізингової діяльності є нерівномірний розподіл лізингових послуг між різними секторами та регіонами економіки.

Для вирішення нагальних проблем, що гальмують розвиток лізингової діяльності в Україні, вкрай необхідно окреслити декілька пропозицій. На сьогоднішній день фінансовий лізинг є найбільш сприятливим фінансовим інструментом для стимулювання інвестиційної ініціативи всередині країни. Крім того, лізингові послуги відіграють ключову роль у сприянні конкуренції у сфері фінансових послуг.

Щоб вирішити проблему обмежених знань серед малих і середніх підприємств щодо переваг і особливостей лізингових послуг, вкрай важливо зробити наступні кроки:

1) створити платформи для обміну інформацією, пов'язаною з лізинговими послугами, і створити спеціальні онлайн-ресурси;

2) розробити та реалізувати державні освітні ініціативи з метою ознайомлення громадськості з практиками лізингових послуг;

3) проводити щорічні опитування щодо оцінки стану ринку лізингових послуг.

Щоб сприяти використанню фінансового лізингу як інноваційного механізму розвитку економіки країни, необхідно заручитися підтримкою держави. Посилення нагляду можна досягти шляхом створення централізованого моніторингового центру, який би забезпечував справедливість на ринку лізингових послуг.

Для усунення перешкод, що перешкоджають розвитку лізингової діяльності, необхідно здійснити такі заходи:

- 1) розробити та впровадити державну програму розвитку лізингових відносин;
- 2) надавати податкові пільги на придбання сучасного та енергоефективного обладнання та устаткування;
- 3) вдосконалити українське законодавство та правову базу щодо лізингових послуг;
- 4) зменшити витрати, пов'язані з нотаріальними послугами, тим самим зменшити навантаження на учасників договору лізингу;
- 5) посилити співпрацю з міжнародними організаціями та фінансовими компаніями;
- 6) дослідити світові практики та оцінити їх застосовність в Україні;
- 7) визначити стабільні джерела фінансування лізингової діяльності;
- 8) сприяти проведенню лізингових операцій та налагоджувати зв'язки з міжнародними фінансовими структурами.

У світлі досі триваючих воєнних подій український уряд має оптимістичні очікування щодо ринку лізингових та його потенціалу зростання. Особливої допомоги наразі потребують фермери-орендарі, які вже отримують підтримку за різними програмами. Так, ТОВ «ОТП ЛІЗИНГ» виступило з ініціативою надавати фінансову підтримку аграрним клієнтам середнього та малого бізнесу з квітня 2022 року [29].

Для забезпечення стабільності аграрного сектору вкрай важливо створити систему компенсації орендної плати для фермерів за нульовою відсотковою ставкою. Крім того, мають бути реалізовані програми фінансової підтримки реального сектору економіки шляхом розподілу фінансової ренти. Ці програми мають надавати пріоритет простоті, ясності та ефективності. НБУ вже запропонував українському уряду ці ініціативи [28]. Крім того, сьогодні вкрай необхідно створити сприятливі умови для реструктуризації боргів орендодавців.

Для покращення оцінки фінансового стану лізингодавця щодо кредитного ризику банкам рекомендується надавати реструктуризацію боргу або кредитні переваги. Програми «Доступні кредити 5-7-9%» і «Доступний фінансовий лізинг 5-7-9%» тепер діють за єдиним підходом, про що йдеться в постанові Кабінету Міністрів № 521 [28]. Це означає, що умови воєнного стану призвели до розширення кола суб'єктів господарювання та об'єктів критичної інфраструктури.

Нещодавно запроваджений Порядок надання державної фінансової допомоги суб'єктам малого та середнього підприємництва за договорами фінансового лізингу дозволяє залучати сільськогосподарських товаровиробників та транспортні компанії. Крім того, програма внаслідок введення воєнного стану відтепер поширюється на великий бізнес, тоді як раніше лише малі та середні підприємства мали право брати участь.

Відповідно до оновленої програми, фізичні особи отримуватимуть компенсацію у розмірі 0% на рік на час дії воєнного стану та протягом місяця після його закінчення або скасування. Однак ця компенсація не перевищуватиме одного року з дати підписання договору фінансового лізингу. Крім того, після цього початкового періоду та до припинення договору фінансової оренди компенсація буде надаватися у розмірі 5% на рік.

Програма продовжує контролюватися та управлятися Фондом підприємництва України, який є її офіційним представником. Крім того, об'єднання орендодавців, як зазначено в раніше укладеному меморандумі, відіграє важливу роль як офіційний партнер Фонду, активно сприяючи впровадженню інноваційних механізмів та створенню нових можливостей.

3 травня 2022 р. український уряд прийняв рішення включити фінансовий лізинг до пільгових варіантів фінансування для аграріїв. Крім того, розширили програму «Доступні кредити 5-7-9%», зробивши її доступною для підприємств, які займаються пасажирськими та вантажними перевезеннями. Нещодавно українські підприємці почали розробляти програму, подібну до ленд-лізу, спеціально

розроблену для допомоги підприємствам, які постраждали від воєнних подій, у їх зусиллях по відновленню бізнесу.

Основна концепція програми полягає в тому, щоб надати підприємцям доступ до обладнання та фінансування на вигідних умовах, яких зараз немає в Україні. Фінансовий партнер бере на себе ризик втрати обладнання, гарантуючи, що підприємець не буде обтяжений переговорами з кредиторами у разі пошкодження обладнання внаслідок військових дій. Крім того, надане фінансування буде доступним і матиме довгостроковий характер.

Партнерство з європейськими та американськими банками, фінансовими установами, виробниками обладнання, постачальниками, лізинговими компаніями та галузевими асоціаціями сприяє створенню сприятливих умов для відновлення бізнесу. Поточні переговори мають на меті підкреслити важливість кредитування українських підприємців, і для цього збираються реальні приклади бізнесу, який постраждав від воєнних дій, і ці кейси ефективно проілюструють масштаби збитків українського бізнесу. Хоча неможливо повністю компенсувати мільярдні збитки, понесені всіма підприємцями, запровадження механізму відновлення діяльності поступово допоможе зменшити ці втрати.

Одним із можливих механізмів для розгляду є варіант лізингу обладнання у міжнародних партнерів. Серед таких можуть бути відомі будівельні компанії, транспортні компанії, а також виробники та постачальники обладнання та транспорту з Європи, США, Кореї та Японії. Важливо зазначити, що обладнання надаватиметься не безкоштовно, а через договір купівлі-продажу з можливістю оплати частинами на період до 120 місяців.

Підприємці, які зазнали матеріальних збитків, можуть отримати допомогу шляхом формування спеціалізованої транспортної групи та групи обладнання, яку можна придбати у партнерів за оплатою. Ця домовленість передбачає вигідні умови, включаючи продовжений термін погашення та мінімальний початковий внесок для клієнтів.

Впровадження програми з удосконалення лізингових послуг в Україні передбачає: по-перше, збір інформації від підприємців, які зазнали втрат під час воєнного стану; по-друге, створення інформаційних матеріалів для залучення партнерів, включаючи цільову сторінку з візуальним вмістом, таким як фотографії, відео та особисті історії, а також огляд цілей програми; проведення презентаційних програм, які окреслюють концепцію програми та можливості партнерства. Окрім цього, необхідно впровадити інформаційну програму, орієнтовану на іноземних партнерів, включаючи європейські асоціації орендодавців, інші галузеві асоціації, транспортні компанії, будівельні компанії та виробників. Рекомендовано розповсюджувати матеріали, брати участь у переговорах і забезпечувати надходження коштів; укладати договірні угоди з партнерами, сприяти постачанню обладнання в Україну, здавати його клієнтам в оренду, а також керувати збором платежів і розрахунками з партнерами.

ВИСНОВКИ

У роботі представлено теоретичні засади розвитку лізингових послуг в Україні, надано рекомендації з удосконалення лізингової діяльності в Україні, що дало змогу сформулювати наступні висновки:

1) Лізинг, як і інші способи фінансування матеріальних цінностей підприємства, має свої плюси і мінуси. Однак, оскільки підприємства все більше потребують інвестування фінансових ресурсів у виробництво, фінансові резерви, цінні папери тощо, значення лізингу також зростає. Його головна перевага полягає в можливості вивільнити частину коштів із довгострокових активів і спрямувати їх на миттєві потреби підприємства. Крім того, зручність лізингу в першу чергу полягає в можливості швидкої та економічно вигідної модернізації технологічного процесу та обладнання. Вибір виду лізингу та його умови в першу чергу залежать від фінансових можливостей суб'єкта господарювання та конкретних необхідних ресурсів.

2) В економічній літературі було встановлено різні критерії для класифікації лізингу. Ці класифікації охоплюють, серед іншого, метод фінансування, склад учасників, тип власності, відсоток повернення, тип ринку, тривалість контракту, характер обслуговування власності, тип фінансування та метод розрахунку. Оскільки лізингова діяльність продовжує розвиватися, кількість типів лізингу розширюється, щоб знайти баланс між мінливими інтересами та вимогами лізингодавців і лізингоодержувачів, а також врахувати дедалі складнішу динаміку їхніх відносин.

3) Законодавче регулювання відносин лізингу в Україні встановлено Цивільним, Господарським, Податковим кодексами, а також законами "Про фінансовий лізинг" і "Про банки і банківську діяльність". Крім того, Національний банк України забезпечує виконання нормативно-правових актів щодо нагляду за ринком фінансових послуг. Ці законодавчі акти та закони разом окреслюють

основні аспекти лізингової діяльності, роль держави в регулюванні фінансового лізингу як послуги, порядок оподаткування лізингових операцій та методичні рекомендації для комерційних банків, які займаються цією діяльністю. Приведення українського законодавства у відповідність із міжнародними стандартами залучить іноземних інвесторів та лізингові компанії, що призведе до реструктуризації економіки, прискореного інвестування, впровадження інновацій у виробництво та, зрештою, збільшення виробництва конкурентоспроможної продукції для світового ринку.

4) На галузь лізингу негативно вплинуло зниження попиту, спричинене зниженням ділової активності протягом останніх років через карантинні заходи. Окрім цього, ринок лізингу зараз стикається зі значними ризиками, пов'язаними з воєнним станом, які перешкоджають ефективній діяльності сектора. Ці ризики вказують на більш високу ймовірність збільшення простроченої заборгованості за лізинговими договорами в найближчому майбутньому, що потенційно чинить значний тиск на капіталізацію сектора. Як наслідок, провідні лізингові компанії як у сегментах великого бізнесу, так і в сегменті роздрібного лізингу не прагнуть активно розширювати свої портфелі за поточних обставин.

5) ТОВ «ОТП ЛІЗИНГ», багатoproфільна лізингова компанія, є членом авторитетної європейської фінансової групи OTP Group, яка протягом багатьох років славиться своєю непохитною довірою в Європі. Компанія у 2023 р. спромоглась вийти на позитивні значення прибутку до оподаткування та чистого прибутку порівняно з 2022 р. Майно компанії у 2023 р. порівняно з 2022 р. зменшилось на 17,08% за рахунок зменшення необоротних активів на 17,20%, оборотних активів на 14,88% і необоротних активів, утримуваних для продажу на 42,47%. Фінансові ресурси компанії у 2023 р. порівняно з 2022 р. зменшились на 17,08% за рахунок зменшення довгострокових (на 6,18%) та короткострокових (на 77,82%) зобов'язань. Показники фінансової стійкості не відповідають нормативним

значенням, що свідчить про зниження фінансової стійкості компанії, високий рівень ризику і залежність від позикових коштів.

6) Основними об'єктами фінансового лізингу компанії ТОВ «ОТП ЛІЗИНГ» є сільськогосподарська техніка, автомобілі, транспортні засоби, вантажівки, залізничні вагони та обладнання. Склад клієнтського портфеля дебіторської заборгованості ТОВ «ОТП ЛІЗИНГ», стає очевидним, що більшість складають договори фінансового лізингу сільськогосподарського призначення. Найбільша доля витрат припадає на процентні витрати, витрати за кредитними збитками та виплати працівникам. ТОВ «ОТП ЛІЗИНГ» активно надає лізингові послуги та має вагомий вклад у розвиток лізингу в Україні.

7) Лізинг як спосіб фінансової та технічної допомоги виробництву, займає чільне місце за обсягами інвестицій у всьому світі, слідуючи за банківськими позиками. Надаючи користувачам широкий доступ до найсучасніших інструментів і технологій, лізинг доводить, що є передовим підходом. Однак важливо визнати, що лізингові операції відрізняються в різних країнах, кожна з яких має свої унікальні особливості. Комплексний аналіз міжнародної лізингової практики виявляє стійку тенденцію: сприяння розвитку лізингу через впровадження податкових пільг, знижок, субсидій.

8) Пошук альтернативних варіантів фінансування для лізингових компаній є надзвичайно важливим в Україні, де внутрішні ринки капіталу практично відсутні, а покладатися на дорогі короткострокові банківські кредити є неефективним. Галузь лізингу в Україні в першу чергу зосереджена на транспортному та сільськогосподарському секторах, але існує значний попит на лізингові послуги в інших сферах, таких як ІТ, медицина, дорожнє будівництво, міський транспорт та різні галузі. Це створює явну можливість для лізингу поширитися на нові сектори економіки завдяки ринковому попиту. Переймаючи практику європейських країн і активно впроваджуючи фінансування постачальників, рекомендується збільшити продажі та полегшити закупівлю обладнання для малих підприємств. Український

уряд, навіть в умовах воєнного стану, продовжує надавати пріоритет розвитку підприємництва в країні. Одним з важливих аспектів цієї підтримки є сприяння лізинговим відносинам з особливим акцентом на спрощення процедур фінансового лізингу для фермерів і перевізників. Для залучення більших інвестицій в лізингову галузь України рекомендується співпрацювати з міжнародними фінансовими організаціями для просування українського ринку лізингу.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Благун І. С., Настьошин С. Є. Оцінка ефективності використання лізингу як засобу оновлення основних фондів підприємства. *Бізнес Інформ*. 2022. № 9. С. 108-113.
2. Борисюк І. О., Цибульська А. С. Аналіз сучасного стану ринку лізингових послуг в Україні. *Інфраструктура ринку*. 2018. Вип. 15. С. 153-160.
3. Бурковська А. В., Паламарчук В. Ю. Стан і перспективи українського ринку лізингу в умовах технічного прогресу. *Науковий вісник Івано-Франківського національного технічного університету нафти і газу. Серія: Економіка та управління в нафтовій і газовій промисловості*. 2020. № 1. С. 133-142.
4. Господарський кодекс України. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15#Text> (дата звернення 12.02.2024).
5. Гриценко К. Г., Биців М. М. Особливості використання лізингу як інструменту фінансування малого та середнього бізнесу в Україні. *Ефективна економіка*. 2023. № 3. URL : http://nbuv.gov.ua/UJRN/efek_2023_3_53 (дата звернення 10.03.2024).
6. Гриценко О. С. Суть лізингу, оренди: можливості і переваги. *Шляхи підвищення ефективності будівництва в умовах формування ринкових відносин*. 2019. № 40. С.146-155.
7. Домбровська С. О. Новації у захисті прав споживачів фінансових послуг. *Сучасні тренди поведінки споживачів товарів і послуг: матеріали III міжнар. наук.-практ. конф., 25-26 лютого 2022 р. Рівне: О. Зень, 2022. С. 60-62.*
8. Домбровська С. О., Ротар К. С. Особливості розвитку ринку фінансових послуг України. *Глокалізаційні аспекти інноваційного розвитку економіки: матеріали всеукр. наук.-практ. конф., 20 жовтня 2022 р. Одеса: ОНЕУ, 2022. С. 157-158.*
9. Дученко М. М., Павленко Т. В. Стан та перспективи розвитку лізингової галузі в Україні. *Ефективна економіка*. 2019. № 1. URL :

http://nbuv.gov.ua/UJRN/efek_2019_1_38 (дата звернення 20.03.2024).

10. Закон України «Про банки і банківську діяльність». URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2121-14#Text> (дата звернення 10.02.2024).
11. Закон України «Про лізинг». URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v_104800-98#Text (дата звернення 11.02.2024).
12. Закон України «Про фінансовий лізинг». URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1201-20#Text> (дата звернення 15.02.2024).
13. Ігнатюк Ю. О. Правова природа договору лізингу та його особливості. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Право*. 2021. Вип. 64. С. 118-122.
14. Казакова Л. О., Лесьо Я. Ю. Лізинг як особливий вид інвестиційної діяльності та використання його на ринку України. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Міжнародні економічні відносини та світове господарство*. 2021. Вип. 39. С. 73-78.
15. Калівошко О. М. Оцінка сучасного стану лізингових компаній як інституту інфраструктури фінансово-кредитного ринку. *Економіка та держава*. 2019. № 4. С. 63-68.
16. Карпенко Р. В., Бакай І. П., Риженко Д. В. Сутність договору лізингу як різновиду договору найму. *Право і суспільство*. 2020. № 6. С. 34-38.
17. Квасній Л. Г., Паславська В. В. Особливості лізингового бізнесу України в умовах війни. *Ефективна економіка*. 2022. № 10. URL : http://nbuv.gov.ua/UJRN/efek_2022_10_29 (дата звернення 25.03.2024).
18. Кишакевич Б. Ю. Лізинг в епоху цифрової економіки: перспективи та напрями розвитку. *Економічний простір*. 2019. № 141. С. 183-194.
19. Конвенція про міжнародний фінансовий лізинг. URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_263#Text (дата звернення 17.02.2024).
20. Краковська А. Лізингова галузь в Україні: тенденції та рекомендації для

зростання : аналітичний звіт. Київ, 2018. 36 с.

21. Круценко А. В. Переваги та недоліки лізингу в Україні. *Східна Європа: економіка, бізнес та управління*. 2018. № 1(1). С.381-384.
22. Кулиняк І. Я., Дзюрах Ю. М. Тенденції та перспективи розвитку ринку фінансового лізингу в Україні. *Вісник соціально-економічних досліджень*. 2019. № 1. С. 48-57.
23. Коваленко Н., Човнюк Ю. Тенденції розвитку лізингу: світовий досвід і реалії в Україні. *Банківська справа*. 2019. № 6. С. 29-32.
24. Михайлов А. М. Фінансові інструменти формування інвестиційних ресурсів в аграрному секторі національної економіки в умовах глобалізаційних викликів. *Економіка АПК*. 2019. № 3 С. 52-61.
25. Мігулка О. О. Сутність та класифікація ризиків фінансового лізингу. *Економічний форум*. 2019. № 4. С. 205-212.
26. Моргунова К. А. Теоретико-правові питання щодо об'єкта лізингу. *Правничий часопис Донецького університету*. 2019. № 2. С. 76-83.
27. Нікончук М. М. Правовий статус лізингової компанії на ринку фінансових послуг. *Економіка. Фінанси. Право*. 2020. № 11(3). С. 13-15.
28. Офіційний сайт Національного банку України. URL : <https://bank.gov.ua/> (дата звернення 25.04.2024).
29. Офіційний сайт ТОВ «ОТП Лізинг». URL : <https://otpleasing.com.ua/> (дата звернення 20.04.2024).
30. Податковий кодекс України. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text> (дата звернення 13.02.2024).
31. Разумова Г. В., Оскома О. В., Волощук В. В. Лізингова діяльність: проблеми та перспективи розвитку. *Бізнес Інформ*. 2021. № 7. С. 202-207.
32. Рощина Н. В., Борданова Л. С., Хома Л. В. Проблеми розвитку ринку лізингу в Україні. *Ефективна економіка*. 2020. № 11. URL : http://nbuv.gov.ua/UJRN/efek_2020_11_37 (дата звернення 05.04.2024).

33. Савченко М. В., Чайковська М. В., Волкова А. Р. Порівняльний аналіз розвитку лізингового бізнесу в Україні та США. *Економічний вісник Дніпровської політехніки*. 2022. № 1. С. 90-99.
34. Ситник Н. С., Корень Д. О. Аналіз сучасного ринку фінансового лізингу України. *Молодий вчений*. 2019. № 5(2). С. 579-583.
35. Слюсар С. Т., Пілецький О. П. Стан розвитку ринку лізингу в Україні та місце банківських установ на ньому. *Вісник Бердянського університету менеджменту і бізнесу*. 2022. № 2. С. 110-113.
36. Терехов В. І. Економічна безпека в системі лізингових операцій. *Вчені записки університету "КРОК". Серія: Економіка*. 2019. Вип. 1. С. 189-196.
37. Тофанюк О. В., Ольшанський О. В., Пономарьова С. С. Фінансовий лізинг як основний інструмент інвестування оновлення основних засобів. *Часопис економічних реформ*. 2022. № 1. С. 63-70.
38. Ушакова О. А. Необхідність і перспективи розвитку лізингу в Україні. *Ефективна економіка*. 2022. № 10. URL : http://nbuv.gov.ua/UJRN/efek_2022_10_28 (дата звернення 28.03.2024).
39. Хомуляк Т. І., Демко І. І. Організаційні аспекти аудиту лізингової діяльності. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Міжнародні економічні відносини та світове господарство*. 2019. Вип. 25(2). С. 156-160.
40. Цивільний кодекс України. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15#Text> (дата звернення 18.02.2024).
41. Чеберяко О., Гнатюк О. Лізингові послуги у зарубіжних країнах: досвід для України. *Світ фінансів*. 2020. Вип. 1. С. 118-127.
42. Шевченко Н. В., Пушак Г. І. Проблеми розвитку вітчизняних лізингових компаній в умовах кризи. *Вісник економічної науки України*. 2022. № 1. С. 106-109.

ДОДАТКИ

Додаток А

Фінансова звітність ТОВ «ОТП ЛІЗИНГ», 2019 р.

ТОВ «ОТП ЛІЗИНГ»

**ЗВІТ ПРО ПРИБУТКИ АБО ЗБИТКИ ТА ІНШІ СУКУПНІ ДОХОДИ
ЗА РІК, ЯКИЙ ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2019 РОКУ**
У тисячах українських гривень, якщо не зазначено інше

	Примітки	Рік, який закінчився 31 грудня 2019 року	Рік, який закінчився 31 грудня 2018 року
Фінансовий дохід від оренди	4	987,535	767,783
Інший дохід від оренди, нетто	4	12,948	8,364
Відшкодування резерву на покриття очікуваних кредитних збитків від дебіторської заборгованості за договорами фінансової оренди	5	20,437	15,614
Чистий дохід від фінансової оренди		1,020,920	791,761
Процентні доходи за залишками на рахунках в банках	15	2,615	3,986
Процентні витрати	15	(516,239)	(437,472)
Витрати на виплати працівникам	15	(74,800)	(59,360)
Чистий прибуток/(збиток) від операцій з іноземною валютою	15	13,246	(5,314)
Операційні витрати		(31,719)	(32,603)
Інші доходи		29,799	40,059
Прибуток до оподаткування		443,822	301,057
Витрати з податку на прибуток	6	(58,316)	(51,291)
Чистий прибуток		385,506	249,766
Усього сукупних доходів		385,506	249,766

Затверджено до вилучення управлінським персоналом ТОВ «ОТП Лізинг» та підписано від його імені:

Андрій Павлушин,
Генеральний директор

7 квітня 2020 року

Оксана Бельбас,
Фінансовий директор

7 квітня 2020 року

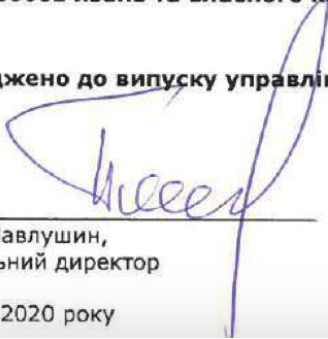
ТОВ «ОТП ЛІЗИНГ»

ЗВІТ ПРО ФІНАНСОВИЙ СТАН
НА 31 ГРУДНЯ 2019 РОКУ

У тисячах українських гривень, якщо не зазначено інше

	Примітки	31 грудня 2019 року	31 грудня 2018 року
Активи			
Грошові кошти та залишки на рахунках в банках	7	294,002	105,521
Дебіторська заборгованість за договорами фінансової оренди	8	7,909,091	6,395,491
Основні засоби		96,088	25,239
Запаси		90,764	66,198
Передплата з податку на прибуток		-	2,290
Інші активи	9	226,449	117,343
Активи з права користування		9,918	-
Усього активів		8,626,312	6,712,082
Зобов'язання та власний капітал			
Зобов'язання			
Позики від банків та інших фінансових установ	10	7,024,536	5,498,600
Аванси, отримані від клієнтів, та інші зобов'язання	12	305,296	207,921
Відстрочені податкові зобов'язання	6	-	53,565
Субординований борг	11	433,816	483,579
Орендні зобов'язання		8,741	-
Усього зобов'язань		7,772,389	6,243,665
Власний капітал			
Статутний капітал	13	45,495	45,495
Нерозподілений прибуток		808,428	422,922
Усього власного капіталу		853,923	468,417
Усього зобов'язань та власного капіталу		8,626,312	6,712,082

Затверджено до випуску управлінським персоналом ТОВ «ОТП Лізинг» та підписано від його імені:

 Андрій Павлушин,
 Генеральний директор

7 квітня 2020 року

 Оксана Бельбас,
 Фінансовий директор

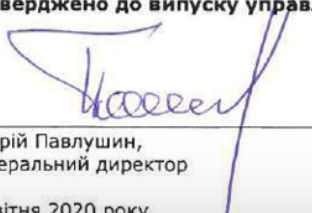
7 квітня 2020 року

ТОВ «ОТП ЛІЗИНГ»

**ЗВІТ ПРО РУХ ГРОШОВИХ КОШТІВ
ЗА РІК, ЯКИЙ ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2019 РОКУ**
У тисячах українських гривень, якщо не зазначено інше

	Примітки	Рік, який закінчився 31 грудня 2019 року	Рік, який закінчився 31 грудня 2018 року
Рух грошових коштів від операційної діяльності			
Фінансові доходи за договорами фінансової оренди та залишками на рахунках в банках		990,090	774,004
Інший дохід від оренди		12,948	8,364
Проценти сплачені	10	(501,249)	(402,499)
Чистий збиток від операцій з іноземною валютою		(1,156)	(8,393)
Операційні витрати		(24,712)	(25,571)
Витрати на виплати працівникам		(71,160)	(58,667)
Інші доходи		73,947	65,771
Рух грошових коштів від операційної діяльності до змін операційних активів та зобов'язань		478,708	353,009
<i>Зменшення/(збільшення) операційних активів:</i>			
Дебіторська заборгованість за договорами фінансової оренди		(2,478,641)	(2,379,132)
Запаси		(13,125)	(34,521)
Інші активи		(109,260)	38,269
<i>(Зменшення)/збільшення операційних зобов'язань:</i>			
Аванси, отримані від клієнтів		30,229	(80,555)
Вибуття грошових коштів від операційної діяльності до оподаткування		(2,092,089)	(2,102,930)
Податок на прибуток сплачений		(109,591)	(38,686)
Чисте вибуття грошових коштів від операційної діяльності		(2,201,680)	(2,141,616)
Рух грошових коштів від інвестиційної діяльності			
Придбання основних засобів та нематеріальних активів		(18,947)	(15,910)
Проценти отримані		(2,700)	(3,901)
Чисте вибуття грошових коштів від інвестиційної діяльності		(21,647)	(19,811)
Рух грошових коштів від фінансової діяльності			
Надходження від позик, отриманих від банків та інших фінансових установ	10	4,065,049	2,045,436
Погашення позик, отриманих від банків та інших фінансових установ	10	(1,645,814)	(235,505)
Надходження від субординованого боргу	11	-	443,487
Погашення орендних зобов'язань		(6,151)	-
Чисте надходження грошових коштів від фінансової діяльності		2,413,084	2,253,418
Вплив зміни курсів обміну іноземних валют на грошові кошти та їхні еквіваленти		(1,276)	26
Чисте збільшення грошових коштів та їхніх еквівалентів		188,481	92,017
Грошові кошти та їх еквіваленти на початок року	7	105,521	13,504
Грошові кошти та їх еквіваленти на кінець року	7	294,002	105,521

Затверджено до випуску управлінським персоналом ТОВ «ОТП Лізинг» та підписано від його імені:

 Андрій Павлушин,
 Генеральний директор

7 квітня 2020 року

 Оксана Бельбас,
 Фінансовий директор

7 квітня 2020 року

Фінансова звітність ТОВ «ОТП ЛІЗИНГ», 2020 р.

Додаток І
до Національного положення (стандарту)
бухгалтерського обліку І "Звітності про фінансові результати"

Підприємство	ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "ОТП ЛІЗИНГ"	Дата (рік, місяць, число)	КОД
Територія	М.КІЇВ	за ЄДРНОУ	2021 01 01
Організаційно-правова форма господарювання	Товариство з обмеженою відповідальністю	за КОАТУУ	35912126
Вид економічної діяльності	Фінансовий лізинг	за КОПФГ	803610000
Середня кількість працівників	109	за КВЕД	240
Адреса, телефон	вулиця Жиливська, буд. 43, м. КІЇВ, М.КІЇВ обл., 01033		64.91
Одиниця виміру: тис. грн. без десяткового знаку (окрім розділу IV Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід) (форма №2), грошові показники якого вводяться в гривнях з копійками)			
Складено (зробити позначку "x" у відповідній клітинці):			
за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку			
за міжнародними стандартами фінансової звітності			

Баланс (Звіт про фінансовий стан)
на 31 грудня 2020 р.

Форма №1 Код за ДКУД 1801001

А К Т И В	Код ридка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	2 922	2 938
періодна вартість	1001	6 467	8 882
накопичена амортизація	1002	3 343	3 944
Незавершені капітальні інвестиції	1005	-33	-
Основні засоби	1010	106 003	35 433
періодна вартість	1011	121 757	77 012
знос	1012	15 752	21 559
Інвестиційна нерухомість	1013	-	-
Періодна вартість інвестиційної нерухомості	1014	-	-
Знос інвестиційної нерухомості	1017	-	-
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-
Періодна вартість довгострокових біологічних активів	1021	-	-
Накопичена амортизація довгострокових біологічних активів	1022	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	-	-
інші фінансові інвестиції	1035	-	-
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	7 908 615	10 834 729
Відстрочені податкові активи	1043	-	-
Гудвіл	1050	-	-
Відстрочені податкові витрати	1060	-	-
Залишок коштів у централізованих страхових резервах фондів	1065	-	-
Інші необоротні активи	1090	-	-
Усього за розділом I	1095	8 017 487	10 893 120
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	45 015	51 324
Виробничі запаси	1101	34 050	32 646
Незавершене виробництво	1102	-	-
Готова продукція	1103	-	-
Товари	1104	10 925	18 678
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Депозити перестраховувальників	1115	-	-
Векселі одержані	1120	-	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	8 342	6 194
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	-	-
з бюджетом	1135	272	117
у тому числі з податку на прибуток	1136	166	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками з нарахованих доходів	1140	-	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками із внутрішніх розрахунків	1145	-	-
Інші поточні дебіторська заборгованість	1155	73 920	114 213
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	294 002	218 566
Готівка	1166	-	-
Рахунки в банках	1167	294 002	218 566
Витрати майбутніх періодів	1170	147 284	164 467
Частина перестрахованих у страхових резервах у тому числі з:	1181	-	-
резервах довгострокових зобов'язань			
резервах збитків або резервах належних виплат	1182	-	-
резервах незароблених премій	1183	-	-

Продовження додатку Б

інших страхових резервах	1184	-	-
Інші оборотні активи	1190	46 410	17 899
Усього за розділом II	1195	615 245	572 780
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	45 804	31 071
Баланс	1300	8 678 536	11 496 971

Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	45 495	45 495
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	-	-
Капітал у дооцінках	1405	-	-
Додатковий капітал	1410	-	-
Емісійний дохід	1411	-	-
Накопичені курсові різниці	1412	-	-
Резервний капітал	1415	-	-
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	808 428	1 186 833
Несопіснений капітал	1425	(-)	(-)
Відчужений капітал	1430	(-)	(-)
Інші резерви	1435	-	-
Усього за розділом I	1495	853 923	1 232 328
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податки зобов'язання	1500	-	-
Пенсійні зобов'язання	1505	-	-
Довгострокові кредити банків	1510	6 225 608	9 160 818
Інші довгострокові зобов'язання	1515	8 741	5 164
Довгострокові забезпечення	1520	-	-
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	-	-
Цільове фінансування	1525	-	-
Благотворна допомога	1526	-	-
Страхові резерви	1530	-	-
у тому числі:	1531	-	-
резерв довгострокових зобов'язань			
резерв збитків або резерв належних виплат	1532	-	-
резерв нещороблених премій	1533	-	-
інші страхові резерви	1534	-	-
Інвестиційні контракти	1535	-	-
Призовий фонд	1540	-	-
Резерв на виплату джек-поту	1545	-	-
Усього за розділом II	1595	6 234 349	9 165 982
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	1 151 459	656 290
Векселі видані	1605	-	-
Поточна кредиторська зборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	-	-
товари, роботи, послуги	1615	2 701	9 017
розрахунками з бюджетом	1620	201 300	189 420
у тому числі з податку на прибуток	1621	-	-
розрахунками зі страхування	1625	17 402	-
розрахунками з оплати праці	1630	-100	-157
Поточна кредиторська зборгованість за одержаними авансами	1635	101 183	76 459
Поточна кредиторська зборгованість за розрахунками з учасниками	1640	-	-
Поточна кредиторська зборгованість із внутрішніх розрахунків	1645	-	-
Поточна кредиторська зборгованість за страховою діяльністю	1650	-	-
Поточні забезпечення	1660	16 683	37 505
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-
Відстрочені комісійні доходи від перестрахування	1670	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	99 631	130 127
Усього за розділом III	1695	1 590 264	1 098 661
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	-	-
V. Чиста партія акцій недержавного пенсійного фонду	1800	-	-
Баланс	1900	8 678 536	11 496 971

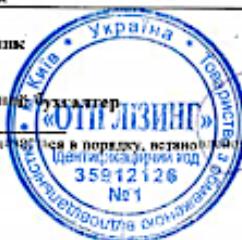
Керівник:

Палупин Андрій Вячеславович

Головний бухгалтер:

Обеляницька Марина Миколаївна

¹ Визначення в порядку, встановленому уповноваженим органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері статистики.

Продовження додатка 2

Фінансовий результат до оподаткування:			
прибуток	2290	473 923	443 822
збиток	2295	(-)	(-)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	(95 518)	(58 316)
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	-	-
Чистий фінансовий результат:			
прибуток	2350	378 405	385 506
збиток	2355	(-)	(-)

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	-	-
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	-	-
Накопичені курсові різниці	2410	-	-
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	-	-
Інший сукупний дохід	2445	-	-
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	-	-
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	-	-
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	-	-
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	378 405	385 506

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	25 955	11 747
Витрати на оплату праці	2505	68 811	58 455
Відрахування на соціальні заходи	2510	12 863	9 687
Амортизація	2515	18 561	11 537
Інші операційні витрати	2520	808 400	881 222
Разом	2550	934 590	972 648

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	-	-
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	-	-
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	-	-
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	-	-
Дивіденди на одну просту акцію	2650	-	-

Керівник:

Павлушин Андрій Вячеславович

Головний бухгалтер

Обельницька Марина Мирославівна

Фінансова звітність ТОВ «ОТП ЛІЗИНГ», 2021 р.

до Національного положення (стандарту)
бухгалтерського обліку 1 "Загальні вимоги до фінансової звітності"

Підприємство	ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "ОТП ЛІЗИНГ"			Дата (рік, місяць, число)	2022	01	01
Територія	М.КИЇВ			за ЄДРПОУ	35912126	UA8000000000126643	
Організаційно-правова форма господарювання	Товариство з обмеженою відповідальністю			за КОПФГ	240		
Вид економічної діяльності	Фінансовий лізинг			за КВЕД	64.91		
Середня кількість працівників	2 144						
Адреса, телефон	вулиця Жилиська, буд. 43, м. КИЇВ, М.КІПН обл., 01033						
Одиниця виміру: тис. грн. без десятичного знака (окрім розділу IV Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід) (форма №2), грошові показники якого наводяться в гривнях з копійками)							
Складено (зробити позначку "v" у відповідній клітинці):							
за національними положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку							
за міжнародними стандартами фінансової звітності							

Баланс (Звіт про фінансовий стан)
на 31 грудня 2021 р.

Форма №1 Код за ДКУД 180101

А К Т И В	Код ридка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	2 938	4 136
первісна вартість	1001	8 882	10 919
накопичена амортизація	1002	5 944	6 783
Незакінчені капітальні інвестиції	1005	-	1 796
Основи засоби	1010	55 453	180 110
первісна вартість	1011	77 012	222 493
знос	1012	21 559	42 383
Інвестиційна нерухомість	1015	-	-
первісна вартість інвестиційної нерухомості	1016	-	-
знос інвестиційної нерухомості	1017	-	-
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-
первісна вартість довгострокових біологічних активів	1021	-	-
накопичена амортизація довгострокових біологічних активів	1022	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції:			
які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	-	-
інші фінансові інвестиції	1035	-	-
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	10 834 729	13 850 025
Відстрочені податкові активи	1045	-	-
Гудвіл	1050	-	-
Відстрочені аквізиційні витрати	1060	-	-
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	-	-
Інші необоротні активи	1090	-	-
Усього за розділом I	1095	10 893 120	14 936 067
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	51 324	59 043
виробничі запаси	1101	32 646	26 560
незакінчене виробництво	1102	-	-
готова продукція	1103	-	-
товари	1104	18 678	32 483
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Депозити перестраховувачів	1115	-	-
Векселі одержані	1120	-	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	6 194	8 977
Дебіторська заборгованість за розрахунками:			
за виданими авансами	1130	-	-
з бюджетом	1135	117	160
у тому числі з податку на прибуток	1136	-	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками з нарахуваннях доходів	1140	-	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками із внутрішніх розрахунків	1145	-	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	114 213	349 217
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	218 566	136 800
готівка	1166	-	-
рахунки в банках	1167	218 566	136 800
Витрати майбутніх періодів	1170	164 467	194 250
Частка перестраховика у страхових резервах	1180	-	-
у тому числі в:			
резервах довгострокових зобов'язань	1181	-	-
резервах збитків або резервах наліжаних виплат	1182	-	-
резервах незірованих премій	1183	-	-

Продовження додатку В

інших страхових резервах	1184	-	-
Інші оборотні активи	1190	17 899	35 173
Усього за розділом II	1195	572 780	783 620
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	31 071	8 474
Баланс	1300	11 496 971	14 828 161

Пасиви	Код Рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	45 495	45 495
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	-	-
Капітал у дооцінках	1405	-	-
Додатковий капітал	1410	-	-
емісійний дохід	1411	-	-
накопичені курсові різниці	1412	-	-
Резервний капітал	1415	-	-
Перезначлений прибуток (непокритий збиток)	1420	1 186 833	1 784 447
Неоплачений капітал	1425	(-)	(-)
Видучений капітал	1430	(-)	(-)
Інші резерви	1435	-	-
Усього за розділом I	1495	1 232 328	1 829 942
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	-	-
Пенсійні зобов'язання	1505	-	-
Довгострокові кредити банків	1510	9 160 818	10 161 736
Інші довгострокові зобов'язання	1515	5 164	2 974
Довгострокові забезпечення	1520	-	-
довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	-	-
Цільове фінансування	1525	-	-
благодійна допомога	1526	-	-
Страхові резерви	1530	-	-
у тому числі:	1531	-	-
резерв довгострокових зобов'язань		-	-
резерв збитків або резерв належних виплат	1532	-	-
резерв незароблених премій	1533	-	-
інші страхові резерви	1534	-	-
Інвестиційні контракти	1535	-	-
Призовий фонд	1540	-	-
Резерв на виплату пенсії-поту	1545	-	-
Усього за розділом II	1595	9 166 982	10 164 730
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	656 290	2 009 923
Векселі видані	1605	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за:		-	-
довгостроковими зобов'язаннями	1610	-	-
товари, роботи, послуги	1615	9 017	2 634
розрахунками з бюджетом	1620	189 420	184 740
у тому числі з податку на прибуток	1621	-	33 428
розрахунками зі страхування	1625	-	4 594
розрахунками з оплати праці	1630	-157	-17
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	1635	76 459	347 522
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками	1640	-	-
Поточна кредиторська заборгованість із внутрішніх розрахунків	1645	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за страховою діяльністю	1650	-	-
Поточні забезпечення	1660	37 505	63 709
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	130 127	220 384
Усього за розділом III	1695	1 098 661	2 833 489
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	-	-
V. Часта вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	-	-
Баланс	1900	11 496 971	14 828 161

Керівник

Панлушин Андрій Вячеславович

Головний бухгалтер

Обельницька Марина Мирославівна

1. Класифікатор «Міністерство економіки» територіальних одиниць та територій територіальних громад.

2. Визначення в порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері статистики.

код 35912126

Підприємство	ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "ОТП ЛІЗИНГ"	Дата (рік, місяць, число) за СДРПОУ	КОДИ		
			2022	01	01
			35912126		

(найменування)
Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)
за Рік 2021 р.

Форма № 2 Код за ДКУД 1801003

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	183 749	282 710
Чисті зароблені страхові премії	2010	-	-
премії підписані, валова сума	2011	-	-
премії, передані у перестрахування	2012	-	-
зміна резерву незароблених премій, валова сума	2013	-	-
зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	2014	-	-
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(116 004)	(218 773)
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070	-	-
Валовий:			
прибуток	2090	67 745	63 937
збиток	2095	(-)	(-)
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105	-	-
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110	-	-
зміна інших страхових резервів, валова сума	2111	-	-
зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	2112	-	-
Інші операційні доходи	2120	1 128 863	764 175
у тому числі:	2121	-	-
дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю			
дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2122	-	-
дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування	2123	-	-
Адміністративні витрати	2130	(170 435)	(131 760)
Витрати на збут	2150	(476 043)	(378 127)
Інші операційні витрати	2180	(1 108 935)	(808 400)
у тому числі:	2181	-	-
витрати від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю			
витрати від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2182	-	-
Фінансовий результат від операційної діяльності:			
прибуток	2190	-	-
збиток	2195	(558 805)	(490 175)
Дохід від участі в капіталі	2200	-	-
Інші фінансові доходи	2220	1 326 173	1 083 428
Інші доходи	2240	603 593	480 074
у тому числі:	2241	-	-
дохід від благодійної допомоги			
Фінансові витрати	2250	(494 709)	(481 147)
Втрати від участі в капіталі	2255	(-)	(-)
Інші витрати	2270	(145 585)	(118 257)
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275	-	-

Продовження додатка 2

Фінансовий результат до оподаткування:			
прибуток	2290	730 667	473 923
збиток	2295	(-)	(-)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	(133 053)	(95 518)
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	-	-
Чистий фінансовий результат:			
прибуток	2350	597 614	378 405
збиток	2355	(-)	(-)

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	-	-
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	-	-
Накопичені курсові різниці	2410	-	-
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	-	-
Інший сукупний дохід	2445	-	-
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	-	-
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	-	-
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	-	-
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	597 614	378 405

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	-	25 955
Витрати на оплату праці	2505	103 585	68 811
Відрахування на соціальні заходи	2510	17 436	12 863
Амортизація	2515	31 832	18 561
Інші операційні витрати	2520	1 108 935	808 400
Разом	2550	1 261 788	934 590

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	-	-
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	-	-
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	-	-
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	-	-
Дивіденди на одну просту акцію	2650	-	-

[Handwritten signature]

Памлушин Андрій Вячеславович

Обеліницька Марина Мирославівна

Фінансова звітність ТОВ «ОТП ЛІЗИНГ», 2022 р.

Додаток 1
до Національного положення (стандарту)
бухгалтерського обліку 1 "Загальні вимоги до фінансової звітності"

Підприємство **ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "ОТП ЛІЗИНГ"** Дата (рік, місяць, число) **2022 р. 12.12**

Територія **М.КІЇВ** за ЄДРРНО **3013176**

Організаційно-правова форма господарювання **Товариство з обмеженою відповідальністю** за КОТДП **1** UA80000000000126643

Вид економічної діяльності **Фінансовий лізинг** за КОПФГ **240**

Середня кількість працівників **2** **164** за КВЕД **64.91**

Адреса, телефон **вулиця Жилиська, буд. 43, м. КІЇВ, М.КІЇВ обл., 01033**

Одиниця виміру: тис. грн. без десяткового знака (окрім розділу IV Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід) (форма №2), грошові показники якого наводяться в гривнях з копійками)

Складено (зробити позначку "✓" у відповідній клітинці):

за національними положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку ☐

за міжнародними стандартами фінансової звітності ☒

Баланс (Звіт про фінансовий стан)
на 30 вересня 2022 р.

Форма №1 Код за ДКУД **1801001**

А К Т И В	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	4 136	4 664
первісна вартість	1001	10 919	15 478
накопичена амортизація	1002	6 783	10 814
Незавершені капітальні інвестиції	1005	1 796	78
Основні засоби	1010	180 110	249 785
первісна вартість	1011	222 493	329 802
знос	1012	42 383	80 017
Інвестиційна нерухомість	1015	-	-
первісна вартість інвестиційної нерухомості	1016	-	-
знос інвестиційної нерухомості	1017	-	-
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-
первісна вартість довгострокових біологічних активів	1021	-	-
накопичена амортизація довгострокових біологічних активів	1022	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	-	-
інші фінансові інвестиції	1035	-	-
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	13 850 025	14 221 093
Відстрочені податкові активи	1045	-	-
Гудвіл	1050	-	-
Відстрочені аквізційні витрати	1060	-	-
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	-	-
Інші необоротні активи	1090	-	-
Усього за розділом I	1095	14 036 067	14 475 620
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	59 043	96 020
виробничі запаси	1101	26 560	30 767
незавершене виробництво	1102	-	-
готова продукція	1103	-	-
товари	1104	32 483	65 253
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Депозити перестрахування	1115	-	-
Векселі одержані	1120	-	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	8 977	117 605
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	-	-
з бюджетом	1135	160	141
у тому числі з податку на прибуток	1136	-	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками з нарахованих доходів	1140	-	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками із внутрішніх розрахунків	1145	-	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	349 217	406 586
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	136 800	552 016
готівка	1166	-	-
рахунки в банках	1167	136 800	552 016
Витрати майбутніх періодів	1170	194 250	186 513

Продовження додатку Г

інших страхових резервах	1184	-	-
Інші оборотні активи	1190	35 173	48 524
Усього за розділом II	1195	783 620	1 407 405
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	8 474	31 789
Баланс	1300	14 828 161	15 914 814

Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	45 495	45 495
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	-	-
Капітал у дооцінках	1405	-	-
Додатковий капітал	1410	-	-
емісійний дохід	1411	-	-
накопичені курсові різниці	1412	-	-
Резервний капітал	1415	-	-
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	1 784 447	1 384 437
Неоплачений капітал	1425	(-)	(-)
Вилучений капітал	1430	(-)	(-)
Інші резерви	1435	-	-
Усього за розділом I	1495	1 829 942	1 429 932
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	-	-
Пенсійні зобов'язання	1505	-	-
Довгострокові кредити банків	1510	10 161 756	11 406 875
Інші довгострокові зобов'язання	1515	2 974	60
Довгострокові забезпечення	1520	-	-
довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	-	-
Цільове фінансування	1525	-	-
благодійна допомога	1526	-	-
Страхові резерви	1530	-	-
у тому числі:	1531	-	-
резерв довгострокових зобов'язань			
резерв збитків або резерв належних виплат	1532	-	-
резерв незароблених премій	1533	-	-
інші страхові резерви	1534	-	-
Інвестиційні контракти	1535	-	-
Призовий фонд	1540	-	-
Резерв на виплату джек-поту	1545	-	-
Усього за розділом II	1595	10 164 730	11 406 935
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	2 009 923	1 362 000
Векселі видані	1605	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	-	-
товари, роботи, послуги	1615	2 634	37 057
розрахунками з бюджетом	1620	184 740	125 789
у тому числі з податку на прибуток	1621	33 428	33 159
розрахунками зі страхування	1625	4 594	3 124
розрахунками з оплати праці	1630	-17	-13
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	1635	347 522	405 085
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками	1640	-	-
Поточна кредиторська заборгованість із внутрішніх розрахунків	1645	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за страховою діяльністю	1650	-	-
Поточні забезпечення	1660	63 709	70 063
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	220 384	1 074 842
Усього за розділом III	1695	2 833 489	3 077 947
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	-	-
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	-	-
Баланс	1900	14 828 161	15 914 814

Керівник

Головний бухгалтер

ЕП Павлушин
Андрій
Вячеславович
ЕП Обельницька
Марина
Мирославівна

Павлушин Андрій Вячеславович

Обельницька Марина Мирославівна

¹ Кодифікатор адміністративно-територіальних одиниць та територій територіальних громад.

² Визначається в порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері статистики.

Підприємство **ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "ОП
ЛІЗИНГ"**

за ЄДРПОУ

35912126

(найменування)

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)

за

9 Місяців 2022

р.

ДОКУМЕНТ ПРИЙНЯТО

Форма № 2 Код за ДКУД

1801003

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	149 641	99 706
Чисті зароблені страхові премії	2010	-	-
премії підписані, валова сума	2011	-	-
премії, передані у перестрахування	2012	-	-
зміна резерву незароблених премій, валова сума	2013	-	-
зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	2014	-	-
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(68 566)	(60 664)
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070	-	-
Валовий:			
прибуток	2090	81 075	39 042
збиток	2095	(-)	(-)
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105	-	-
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110	-	-
зміна інших страхових резервів, валова сума	2111	-	-
зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	2112	-	-
Інші операційні доходи	2120	2 276 180	1 043 452
у тому числі:	2121	-	-
дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю			
дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2122	-	-
дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування	2123	-	-
Адміністративні витрати	2130	(143 509)	(121 110)
Витрати на збут	2150	(399 493)	(325 946)
Інші операційні витрати	2180	(3 188 555)	(1 009 034)
у тому числі:	2181	-	-
витрати від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю			
витрати від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2182	-	-
Фінансовий результат від операційної діяльності:			
прибуток	2190	-	-
збиток	2195	(1 374 302)	(373 596)
Дохід від участі в капіталі	2200	-	-
Інші фінансові доходи	2220	1 135 800	964 424
Інші доходи	2240	501 748	433 344
у тому числі:	2241	-	-
дохід від благодійної допомоги			
Фінансові витрати	2250	(475 357)	(361 619)
Втрати від участі в капіталі	2255	(-)	(-)
Інші витрати	2270	(108 660)	(103 576)
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275	-	-

Фінансовий результат до оподаткування:			
прибуток	2290	-	558 977
збиток	2295	(320 771)	(-)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	(79 239)	(95 629)
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	-	-
Чистий фінансовий результат:			
прибуток	2350	-	463 348
збиток	2355	(400 010)	(-)

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

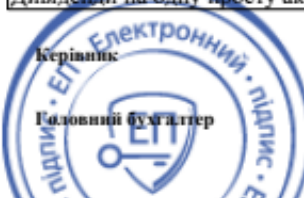
Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	-	-
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	-	-
Накопичені курсові різниці	2410	-	-
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	-	-
Інший сукупний дохід	2445	-	-
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	-	-
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	-	-
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	-	-
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	(400 010)	463 348

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	-	19 196
Витрати на оплату праці	2505	87 573	75 017
Відрахування на соціальні заходи	2510	12 308	12 640
Амортизація	2515	43 846	15 742
Інші операційні витрати	2520	3 188 555	1 009 034
Разом	2550	3 332 282	1 131 629

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	-	-
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	-	-
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	-	-
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	-	-
Дивіденди на одну просту акцію	2650	-	-

ГП Павлушин
Андрій
Вячеславович
ЕП Обельницька
Марина
Мирославівна

Павлушин Андрій Вячеславович

Обельницька Марина Мирославівна

Фінансова звітність ТОВ «ОТП ЛІЗИНГ», 2023 р.

Підприємство	ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "ОТП ЛІЗИНГ"	Дата (рік, місяць, квартал)	2023, 12, 4
Територія	М.КИЇВ	за ЄДРПОУ	36012176
Організаційно-правова форма господарювання	Товариство з обмеженою відповідальністю	за КОПФГ	240
Вид економічної діяльності	Фінансовий лізинг	за КВЕД	64.91
Середня кількість працівників	2 155		
Адреса, телефон	вулиця Жилинська, буд. 43, м. КИЇВ, М.КИЇВ обл., 01033		
Одиниця виміру: тис. грн. без десяткового знака (окрім розділу IV Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід) (форма №2), грошові показники якого наводяться в гривнях з копійками)			
Складено (зробити позначку "v" у відповідній клітинці):			
за національними положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку			
за міжнародними стандартами фінансової звітності			

Баланс (Звіт про фінансовий стан)
на 31 грудня 2023 р.

Форма №1 Код за ДКУД 1801001

А К Т И В	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	6 414	7 123
первісна вартість	1001	18 859	27 698
накопичена амортизація	1002	12 445	20 575
Незавершені капітальні інвестиції	1005	-	2 086
Основні засоби	1010	245 352	927 247
первісна вартість	1011	335 382	1 086 063
знос	1012	90 030	158 816
Інвестиційна нерухомість	1015	-	-
первісна вартість інвестиційної нерухомості	1016	-	-
знос інвестиційної нерухомості	1017	-	-
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-
первісна вартість довгострокових біологічних активів	1021	-	-
накопичена амортизація довгострокових біологічних активів	1022	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції:			
які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	-	-
інші фінансові інвестиції	1035	-	-
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	13 177 985	10 183 653
Відстрочені податкові активи	1045	-	-
Гудвіл	1050	-	-
Відстрочені аквізиційні витрати	1060	-	-
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	-	-
Інші необоротні активи	1090	-	-
Усього за розділом I	1095	13 429 751	11 120 109
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	73 118	124 899
виробничі запаси	1101	32 083	42 206
незавершене виробництво	1102	-	-
готова продукція	1103	-	-
товари	1104	41 035	82 693
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Депозити перестрахування	1115	-	-
Векселі одержані	1120	-	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	155 515	107 352
Дебіторська заборгованість за розрахунками:			
за виданими авансами	1130	-	-
з бюджетом	1135	212	-
у тому числі з податку на прибуток	1136	-	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками з нарахованих доходів	1140	-	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками із внутрішніх розрахунків	1145	-	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	325 571	97 836
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	393 602	499 903
готівка	1166	-	-
рахунки в банках	1167	393 602	499 903
Витрати майбутніх періодів	1170	202 947	188 697
Частка перестраховика у страхових резервах	1180	-	-
у тому числі в:			
резервах довгострокових зобов'язань	1181	-	-
резервах збитків або резервах належних виплат	1182	-	-
резервах незароблених премій	1183	-	-

Продовження додатку Д

інших страхових резервах	1184	-	-
Інші оборотні активи	1190	45 794	-
Усього за розділом II	1195	1 196 759	1 018 687
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	39 738	22 861
Баланс	1300	14 666 248	12 161 657

Пасив	Код рядка	На початок звітної періоду	На кінець звітної періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	45 495	45 495
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	-	-
Капітал у дооцінках	1405	-	-
Додатковий капітал	1410	-	-
емісійний дохід	1411	-	-
накопичені курсові різниці	1412	-	-
Резервний капітал	1415	-	-
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	832 944	992 085
Неоплачений капітал	1425	(-)	(-)
Вилучений капітал	1430	(-)	(-)
Інші резерви	1435	-	-
Усього за розділом I	1495	878 439	1 037 580
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	-	-
Пенсійні зобов'язання	1505	-	-
Довгострокові кредити банків	1510	11 255 132	10 563 045
Інші довгострокові зобов'язання	1515	3 203	-
Довгострокові забезпечення	1520	-	-
довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	-	-
Цільове фінансування	1525	-	-
благодійна допомога	1526	-	-
Страхові резерви	1530	-	-
у тому числі:	1531	-	-
резерв довгострокових зобов'язань			
резерв збитків або резерв належних виплат	1532	-	-
резерв незароблених премій	1533	-	-
інші страхові резерви	1534	-	-
Інвестиційні контракти	1535	-	-
Призовий фонд	1540	-	-
Резерв на виплату джек-поту	1545	-	-
Усього за розділом II	1595	11 258 335	10 563 045
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	1 544 000	-
Векселі видані	1605	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	-	-
товари, роботи, послуги	1615	8 835	578
розрахунками з бюджетом	1620	145 070	104 198
у тому числі з податку на прибуток	1621	-	16 367
розрахунками зі страхування	1625	2 849	3 186
розрахунками з оплати праці	1630	-92	-120
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	1635	369 050	170 867
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками	1640	-	-
Поточна кредиторська заборгованість із внутрішніх розрахунків	1645	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за страховою діяльністю	1650	-	-
Поточні забезпечення	1660	90 706	80 454
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	369 056	201 869
Усього за розділом III	1695	2 529 474	561 032
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	-	-
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	-	-
Баланс	1900	14 666 248	12 161 657

Керівник

Головний бухгалтер

ЕП Павлушин
Андрій
Вячеславович
Обельницька
Марина
Мирославівна

Павлушин Андрій Вячеславович

Обельницька Марина Мирославівна

1. Кодифікатор адміністративно-територіальних одиниць та територій територіальних громад.

2. Визначається в порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері статистики.

Продовження додатку Д

Підприємство	ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "ОТП ЛІЗИНГ"	Дата (рік, місяць, число) за ЄДРПОУ	КОДИ		
			2024	01	01
			35912126		
			ДОКУМЕНТ ПРИЙНЯТО		
			Форма № 2 Код за ДКУД 1801003		

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)
за Рік 2023 р.

І. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	483 875	226 436
Чисті зароблені страхові премії	2010	-	-
премії підписані, валова сума	2011	-	-
премії, передані у перестрахування	2012	-	-
зміна резерву незароблених премій, валова сума	2013	-	-
зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	2014	-	-
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(209 361)	(102 295)
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070	-	-
Валовий:			
прибуток	2090	274 514	124 141
збиток	2095	(-)	(-)
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105	-	-
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110	-	-
зміна інших страхових резервів, валова сума	2111	-	-
зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	2112	-	-
Інші операційні доходи	2120	1 163 879	2 753 294
у тому числі:	2121	-	-
дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю			
дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2122	-	-
дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування	2123	-	-
Адміністративні витрати	2130	(230 176)	(196 877)
Витрати на збут	2150	(661 959)	(533 039)
Інші операційні витрати	2180	(1 661 738)	(4 400 359)
у тому числі:	2181	-	-
витрати від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю			
витрати від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2182	-	-
Фінансовий результат від операційної діяльності:			
прибуток	2190	-	-
збиток	2195	(1 115 480)	(2 252 840)
Дохід від участі в капіталі	2200	-	-
Інші фінансові доходи	2220	1 616 478	1 560 850
Інші доходи	2240	751 921	692 150
у тому числі:	2241	-	-
дохід від благодійної допомоги			
Фінансові витрати	2250	(744 138)	(671 100)
Втрати від участі в капіталі	2255	(-)	(-)
Інші витрати	2270	(211 879)	(169 377)
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275	-	-

Продовження додатку Д

Фінансовий результат до оподаткування:			
прибуток	2290	296 902	-
збиток	2295	(-)	(840 317)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	(137 761)	(111 186)
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	-	-
Чистий фінансовий результат:			
прибуток	2350	159 141	-
збиток	2355	(-)	(951 503)

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	-	-
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	-	-
Накопичені курсові різниці	2410	-	-
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	-	-
Інший сукупний дохід	2445	-	-
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	-	-
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	-	-
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	-	-
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	159 141	(951 503)

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	-	-
Витрати на оплату праці	2505	135 211	98 713
Відрахування на соціальні заходи	2510	19 779	21 288
Амортизація	2515	98 428	57 857
Інші операційні витрати	2520	1 661 738	4 400 359
Разом	2550	1 915 156	4 578 217

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	-	-
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	-	-
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	-	-
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	-	-
Дивіденди на одну просту акцію	2650	-	-

Керівник

Головний бухгалтер

Андрій
Вячеславович
Павлушин
Марина
Миронович

Павлушин Андрій Вячеславович

Обельницька Марина Мирославівна